

Nacrt

Strategija razvoja pametne Općine Sirač za razdoblje do 2026. godine

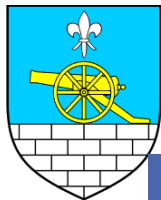

Izradio:

Level project d.o.o.

Radnička cesta 80

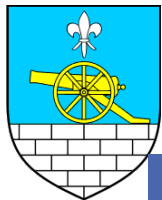
10000 Zagreb

Strategija razvoja pametne Općine Sirač do 2026. godine

Sadržaj

Sadržaj	1
Riječ načelnika	2
1. Uvod	3
1.1. Usklađenost sa strateškim dokumentima i zakonima	4
2. Koncept Pametna Općina	8
3. Strategija razvoja pametne Općine Sirač	16
3.1. Analiza stanja	17
3.1.1. Upravljanje Općinama i uslugama	17
3.1.2. Kvaliteta života	20
3.1.3. Ekonomija	23
3.1.4. Okoliš	26
3.1.5. Temeljne usluge	27
3.1.6. Održiv promet i mobilnost	28
3.2. Stupanj digitalizacije općine	29
3.3. Swot analiza	30
3.4. Vizija i misija	33
3.5. Strateška područja	33
3.5.1. Strateško područje 1: upravljanje Općinom i uslugama	35
3.5.2. Strateško područje 2: kvaliteta života	41
3.5.3. Strateško područje 3: ekonomija	45
3.5.4. Strateško područje 4: okoliš	48
3.5.5. Strateško područje 5: temeljne usluge	52
3.5.6. Strateško područje 6: održiv promet i mobilnost	55
3.6. Definirani projekti Općine Sirač	58
3.7. Vremenski plan provedbe	61
3.8. Analiza mogućnosti financiranja	70
4. Participativno planiranje	71
5. Usvajanje strategije, provedba i praćenje	72
Literatura	74
Popis slika	75
Popis grafova	75
Popis tablica	75

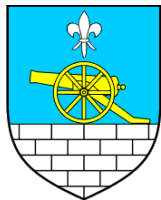
Dragi stanovnici Općine Sirač!

Strategija razvoja pametne Općine mora početi od postojećeg stanja koje je zatečeno u vrijeme njene izrade. Strategija nije samo dokument nego je to i proces, odnosno način djelovanja svih stanovnika uključenih u razvoj naše Općine pa njezino usvajanje nije završetak jednog projekta, nego tek prvi korak u zajedničkom naporu prema ostvarenju ciljeva koje želimo, koje trebamo i možemo ostvariti.

Ključna odgovornost u provedbi Strategije razvoja pametne Općine je na načelniku i članovima Općinskog vijeća, ali bitan ako ne i jednako važan segment je na njenim stanovnicima, udrugama, tvrtkama i pojedincima koji su spremni svoja znanja, vještine i iskustva pa i materijalna sredstva uložiti u razvoj Općine. Prema tome, na svima nama je da se usmjerimo na realizaciju projekata u domeni našeg interesa, znanja i mogućnosti za dobrobit naše Općine i njenih stanovnika. Strategija harmonizira naše nasljeđe i prirodne specifičnosti sa županijskim, nacionalnim i europskim standardima. Ciljevi su ambiciozno definirani i kao takvi cjelokupnom javnom i privatnom sektoru s područja Općine ponuđeni kao izazov.

S obzirom na velik gospodarski potencijal koji se veže uz potencijal poduzetničkih pothvata, trgovine, turizma i ekonomije, a na koncu i povećanja nataliteta, Općina ulaže značajne resurse u projekte koji su od značaja za sve generacije i sve stanovnike i sudionike u razvoju lokalnog potencijala. Jedan od značajnih projekata, odnosno smjerova razvoja je svakako i razvoj koncepta „pametnog sela“. Prilikom izrade ovog dokumenta pazilo se na pomirenje tradicije sa urbanizacijom, ruralnih vrijednosti sa pogodnostima koje nudi tehnički napredak. Strategija razvoja pametne Općine neće ostati mrtvo slovo na papiru, već naš praktičan vodič i logistička potpora za godine koje nam dolaze i za koje se nadamo da će biti još uspješnije.

Općinski načelnik

1. Uvod

Izrada kvalitetnih i sveobuhvatnih strateških dokumenata ključni je element za učinkovito korištenje sredstava Europske unije te samim time uspješan razvoj bilo kojeg područja. Možemo reći da kvalitetno izrađen strateški dokument doprinosi: pravovremenom odgovoru

Kvalitetno izrađen strateški dokument doprinosi:

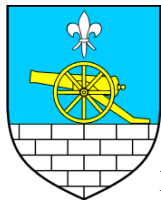
- > Pravovremenom odgovoru na procese promjena
- > Strateškom planiranju u rješavanju aktualnih i budućih problema Općine
- > donošenju odluka javnih tijela u okviru šireg razvojnog koncepta
- > Olakšavanju koordinacije interesa i aktivnosti različitih dionika u Općini
- > Učinkovitijem korištenju resursa kako bi se postigli unaprijed određeni razvojni ciljevi
- > Uključivanju šire javnosti u proces donošenja odluka vezanih za razvoj
- > Pripremi kvalitetnih smjernica za daljnje planove održivog korištenja prostora

na procese promjena, strateškom planiranju u rješavanju aktualnih i budućih problema Općine, donošenju odluka javnih tijela u okviru šireg razvojnog koncepta, olakšavanju koordinacije interesa i aktivnosti različitih dionika u Općini, učinkovitijem korištenju resursa kako bi se postigli unaprijed određeni razvojni ciljevi, uključivanju šire javnosti u proces donošenja odluka vezanih za razvoj te pripremi kvalitetnih smjernica za daljnje planove održivog korištenja prostora.

Kako bi strateški dokumenti ispunili svoju funkciju potrebna je njihova hijerarhijska usklađenost: od europske, nacionalne preko regionalne i lokalne razine. Krovna strategija u tome smislu je strategija Europske unije s njom pripadajućim programima na europskoj razini.

Europska unija definirala je **ново strateško razdoblje 2021. – 2027. godine** kojim se predstavlja okvir te daju smjernice za druge strateške dokumente i akcijske planove. Kroz dokument su definirani ciljevi kao što su: jedinstveno tržište, inovacije i digitalna pitanja, kohezija i vrijednosti,

prirodni resursi i okoliš, migracije i upravljanje granicama, sigurnost i obrana, EU susjedstvo i svijet te europska javna uprava. Novom kohezijskom politikom usmjerava se i na ciljeve: pametnije, zelenije, povezivanje Europe s istaknutijom socijalnom komponentom i Europe bliže građanima. Uz navedenu strategiju, **Europski zeleni plan** te viziju klimatski neutralne Europe do 2050. godine i dodatnih ciljeva poput: ulaganja u tehnologije prihvatljive za okoliš,

Strategija razvoja pametne Općine Sirač do 2026. godine

poticanje industrija za inovacije, uvođenje čišćih, jeftinijih i zdravijih oblika privatnog i javnog prijevoza, dekarboniziranje energetskog sektora, povećanje energetske učinkovitosti zgrada te suradnje s međunarodnim partnerima na poboljšanju globalnih standarda u području okoliša, EU pojačava naglasak na važnost ekološke komponente u narednom razvoju.

U skladu sa ***Zakonom o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske*** (NN 123/17) na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini donose se strateški dokumenti usklađeni s europskom razinom, poglavito ***Nacionalna razvojna strategija do 2030. godine***, nacionalni strateški dokument koji utvrđuje razvojne smjerove i strateške ciljeve Republike Hrvatske. Nacionalnom razvojnom strategijom Republike Hrvatske do 2030. godine definirani su razvojni smjerovi kao što su: održivo gospodarstvo, jačanje otpornosti na krize, zelena i digitalna tranzicija te ravnomjeran regionalni razvoj.

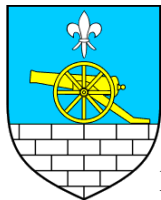
Strateški dokumenti služe upravo procesu razvoja te i sami predstavljaju proces, a definirane ciljeve, prioritete i mjere potrebno je dodatno obrazložiti te u skladu s njima raspisati programe i projekte za privlačenje dostatne količine novaca za razvoj. Samim time, mogli bismo reći kako je usvajanje ovog dokumenta tek prvi korak u ostvarivanju definiranih ciljeva.

1.1. Usklađenost sa strateškim dokumentima i zakonima

Ovim poglavljem dan je pregled strateških dokumenata na međunarodnoj, nacionalnoj i regionalnoj razini te zakoni vezani za područje pametne Općine. Navedeni dokumenti korišteni su prilikom pisanja Strategije razvoja pametne Općine Sirač.

Strateški dokumenti korišteni prilikom izrade Strategije razvoja pametne Općine:

Digitalna agenda za Europu prepoznaje važnost informacijskih i komunikacijskih tehnologija za ostvarivanje ciljeva EU. Digitalna agenda pisana je do sada za dva desetogodišnja razdoblja, od 2010. – 2020., te za razdoblje 2020. – 2030. godine. Drugi digitalni program koji obuhvaća razdoblje do 2030. godine usmjeren je na dubinske promjene do kojih je došlo uvođenjem digitalnih tehnologija, na ključnu ulogu digitalnih usluga i tržišta te na nove tehnološke i geopolitičke ambicije EU-a. U tome smislu definirani su prioriteti: razvoj kvantnog računalstva, strategija lanca blokova i trgovinska politika koja se temelji na lancima blokova, antropocentrična i pouzdana umjetna inteligencija, poluvodiči (Europski akt o čipovima), digitalna suverenost, kibersigurnost, gigabitna povezivost, 5G i 6G, europski podatkovni

Strategija razvoja pametne Općine Sirač do 2026. godine

prostor i infrastruktura te postavljanje globalnih tehnoloških standarda. Također, navedenom strategijom postavljeni su ciljevi koje je potrebno ostvariti u sljedećem razdoblju:

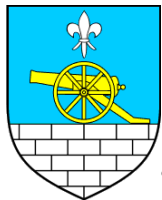
- *Vještine:* najmanje 80 % svih odraslih osoba ima osnovne digitalne vještine, na razini EU treba se postići zaposlenost minimalno 20 milijuna stručnjaka za IKT, među kojima bi trebalo biti više žena
- *Poduzeća:* najmanje 75 % poduzeća koristi usluge računalstva u oblaku, velikih količina podataka i umjetnu inteligenciju; više od 90 % malih i srednjih poduzeća u EU trebalo bi dosegnuti barem osnovnu razinu digitalnog intenziteta; broj „jednoroga” u EU trebao bi se udvostručiti
- *Infrastruktura:* sva kućanstva u EU imaju gigabitnu povezivost, a sva naseljena područja trebala bi biti pokrivena 5G mrežom; proizvodnja najsuvremenijih i održivih poluvodiča u Europi trebala bi činiti 20 % svjetske proizvodnje; u EU bi u upotrebi trebalo biti 10 000 klimatski neutralnih i iznimno sigurnih rubnih čvorova, a Europa bi trebala imati svoje prvo kvantno računalo
- *Javne usluge:* sve ključne javne usluge trebale bi biti dostupne na internetu; svi će građani imati pristup svojoj zdravstvenoj dokumentaciji u elektroničkom obliku, a 80 % građana trebalo bi se koristiti rješenjem za digitalni identitet.

Ukupni proračun na programu Digitalna Europa iznosi 7,5 milijardi EUR-a za razdoblje 2021. – 2027., dok države članice moraju izdvojiti najmanje 20% svojih sredstava za oporavak za projekte usmjerene na digitalizaciju gospodarstava i društva¹.

Zajednička poljoprivredna politika EU jedna je od najvažnijih strateških dokumenata koja se tiče ruralnog prostora, posebno u pogledu mehanizama djelovanja te mogućnosti financiranja ruralnog razvoja. Uzimajući u obzir kako je zajednička poljoprivredna politika usmjerena na opći razvoj ruralnog prostora, važan je dokument i za realiziranje Strategije razvoja pametne Općine. Ciljevi koji su postavljeni zajedničkom poljoprivrednom politikom su slijedeći:

- Pružanje potpore poljoprivrednicima i poboljšanje poljoprivredne produktivnosti čime se osigurava stabilna opskrba povoljnom hranom
- Zaštita prava poljoprivrednika iz Europske unije na odgovarajuću zaradu

¹ COM(2021). Digitalni kompas 2030.: europski pristup za digitalno desetljeće

Strategija razvoja pametne Općine Sirač do 2026. godine

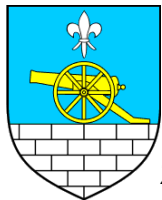
- Davanje doprinosa borbi protiv klimatskih promjena i održivom upravljanju prirodnim resursima
- Očuvanje ruralnih područja i krajolika diljem EU
- Potaknuti održavanje dinamičnosti ruralnoga gospodarstva promicanjem zapošljavanja u poljoprivredi, poljoprivredno-prehrambenim industrijama i povezanim sektorima².

Akcijski plan Europske unije za pametna sela donijela je Europska unija kako bi potakla implementaciju koncepta „pametnog sela“, odnosno „pametne Općine“ u prostor Europske unije, odnosno kako bi potakla strateški pristup i ostvarivanje rezultata u realizaciji Europskih politika na ruralnim područjima. U tome smislu teži se većem korištenju digitalnih alata koji bi doprinijeli gospodarskom i društvenom razvoju područja Općine.

Od ostalih važnih dokumenata u području razvoja pametne Općine na međunarodnoj razini izdvojeni su:

- European Commission (2019). Declaration on A smart and sustainable digital future for European agriculture and rural areas
- Action on Smart Rural Areas in the 21st Century - Smart Rural 21 | Project
- European Commission (2020). Smart Eco Social Villages Final report
- European Commission (2020). Rural and farming dynamics and policies
- European Commission (2020). Enhancing rural innovation
- European Commission (2019). A smart and sustainable digital future for European agriculture and rural areas
- European Parliament and European Commission (2018). Bled Declaration for a 'Smarter Future of the Rural Areas in EU'
- Committee of the Regions (2017). Revitalisation of rural areas through Smart Villages | Opinion |
- European Economic and Social Committee (2017). Villages and small towns as catalysts for rural development | Opinion |

² European Commission (2022). Agriculture and rural development. https://agriculture.ec.europa.eu/common-agricultural-policy/cap-overview/cap-glance_en

Strategija razvoja pametne Općine Sirač do 2026. godine

Zakonski dokumenti koji su korišteni u Strategiji razvoja pametne Općine su sljedeći:

Zakon o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (NN 147/14, 123/17, 118/18) kojim se uređuju ciljevi i načela upravljanja regionalnim razvojem Republike Hrvatske, planski dokumenti politike regionalnog razvoja, tijela nadležna za upravljanje regionalnim razvojem, ocjenjivanje stupnja razvijenosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, način utvrđivanja urbanih i potpomognutih područja, poticanje razvoja potpomognutih područja, provedba, praćenje i izvještavanje o provedbi politike regionalnog razvoja u svrhu što učinkovitijeg korištenja fondova EU.

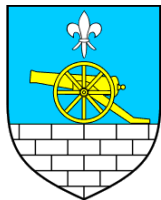
Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (NN 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13, 137/15, 123/17, 98/19, 144/20) kojim se uređuju jedinice lokalne samouprave i jedinice područne (regionalne) samouprave, njihov djelokrug i ustrojstvo, način rada njihovih tijela, nadzor nad njihovim aktima i radom te druga pitanja od značenja za njihov rad.

Zakon o prostornom uređenju (NN 153/13, 65/17, 114/18, 39/19, 98/19) kojim se uređuje sustav prostornog uređenja: ciljevi, načela i subjekti prostornog uređenja, praćenje stanja u prostoru i području prostornog uređenja, uvjeti planiranja prostora, donošenje Strategije prostornog razvoja Republike Hrvatske, prostorni planovi uključujući njihovu izradu i postupak donošenja, provedba prostornih planova, uređenje građevinskog zemljišta, imovinski instituti uređenja građevinskog zemljišta i nadzor.

Zakon o sustavu državne uprave (NN 66/19) kojim se uređuje sustav državne uprave te opća pravila o ovlaštenjima za donošenje podzakonskih propisa za provedbu zakona i privremenih interventnih mjera.

U okviru dokumenta korišteni su i sljedeći zakonski i strateški dokumenti:

- ***Zakon o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (NN 147/14, 123/17, 118/18)***
- ***Zakon o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (NN 123/17)***
- ***Nacionalna razvojna strategija do 2030. godine (NN 13/21)***
- ***Strategija prostornog razvoja Republike Hrvatske (NN 106/17)***

2. Koncept Pametna Općina

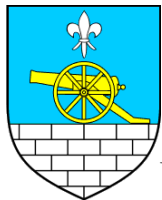
Socijalne i ekonomske promjene koje su pogodile društvo u posljednjih nekoliko desetljeća, a koje između ostalog uključuju promjene u demografskoj strukturi, odnosno smanjenje i starenje populacije, smanjenje davanja za javni sektor, trendove globalizacije i urbanizacije te klimatske promjene, utjecale su na smanjenje dostupnosti i kvalitete infrastrukture i javnih usluga, smanjenje prihoda te ograničenoj fizičkoj i digitalnoj povezanosti u ruralnim sredinama³. Raniji pokušaji da se na razvoj ruralnog prostora utječe vanjskim čimbenicima poput državnih mjera i poticaja pokazali su se nedovoljno uspješnima, što je dovelo do jačanja svijesti da je za ruralni razvoj potrebno aktivirati ljude s ruralnih prostora. Takvo razmišljanje prepoznala je i Europska unija koja je ujedno i prihvatila koncept pametnog razvoja ruralnog područja te ga dalje razvijala kroz strateške dokumente i akcijske planove.

Pojam „pametno“ odnosi se na korištenje digitalnih i telekomunikacijskih tehnologija kako bi se uspješnije koristili postojeći resursi koji bi doveli do povećanja standarda i dobrobiti stanovništva.

Pametni razvoj podrazumijeva korištenje inovativnih alata, poput digitalne i zelene agende kako bi se postiglo unaprjeđenje okruženja za poboljšanje kvalitete života, teritorijalni razvoj, stimulaciju ekonomskog rasta, kao i naposljetku demografsku obnovu same sredine. Koncept pametnog razvoja Općine tako se razvio kao odgovor na trenutačne izazove s kojima se ruralna sredina suočava te na zaostajanje ruralnih sredina u odnosu na urbane.

Pametnu Općinu čini zajednica u ruralnom području koja koristi inovativna rješenja kako bi unaprijedila unutarnju otpornost, osnažila lokalne kapacitete i ojačala svoje potencijale. Razvoj koncepta leži u participativnom pristupu koji uključuje različite dionike te služi kako bi se razvila i implementirala strategija za unaprjeđenje ekonomske, socijalne i ekološke situacije.

³ Webinar - A vision for rural Europe - Harnessing the potential of rural areas to contribute to a sustainable & prosperous Europe.

Strategija razvoja pametne Općine Sirač do 2026. godine

U tom kontekstu koncept vidi potencijal u mogućnostima koje stvaraju digitalne tehnologije.

Koncept pametne Općine stoga obuhvaća:

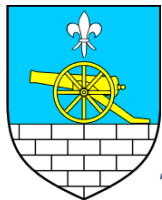
1) ***Zajednicu u ruralnoj sredini*** koja nije ograničena jasno definiranim prostornim ili administrativnim ograničenjima. Zajednica je karakterizirana svojim individualnim karakteristikama – potrebama i izazovima s kojima se suočava, a njihova koegzistencija čini okvir u sklopu kojeg se razvijaju pametne Općine.

2) ***Participativni pristup*** koji podrazumijeva aktivno sudjelovanje lokalne i šire zajednice u kreiranju strategije i donošenju odluka. Participativni pristup podrazumijeva uključivanje različitih dionika, od jedinica lokalne samouprave, lokalnih proizvođača, malih poduzetnika, udruga, zadruga i drugih poslovnih subjekata, pa sve do susjednih naselja, Općina i gradova koje zajedničkim pristupom traže rješenja za aktualne probleme unutar zajednice.

3) ***Korištenje digitalnih tehnologija*** kako bi ruralne sredine postale agilnije, bolje koristile vlastite resurse i povećale kvalitetu života čime bi se unaprijedila atraktivnost ruralnog područja. Korištenjem digitalnih tehnologija pametna sela stvaraju okruženje koje ima potencijala dati iste mogućnosti kakve postoje u urbanoj sredini. Digitalne tehnologije u tome smislu obuhvaćaju informacijske i komunikacijske tehnologije, iskorištavanje velikih podataka i/ili inovacije povezane s uporabom Interneta stvari. No, digitalne tehnologije nisu prvi, već posljednji korak u stvaranju pametnih zajednica koje se temelje na razumijevanju ljudi i procesa te sukladno tome čine pametno okruženje.

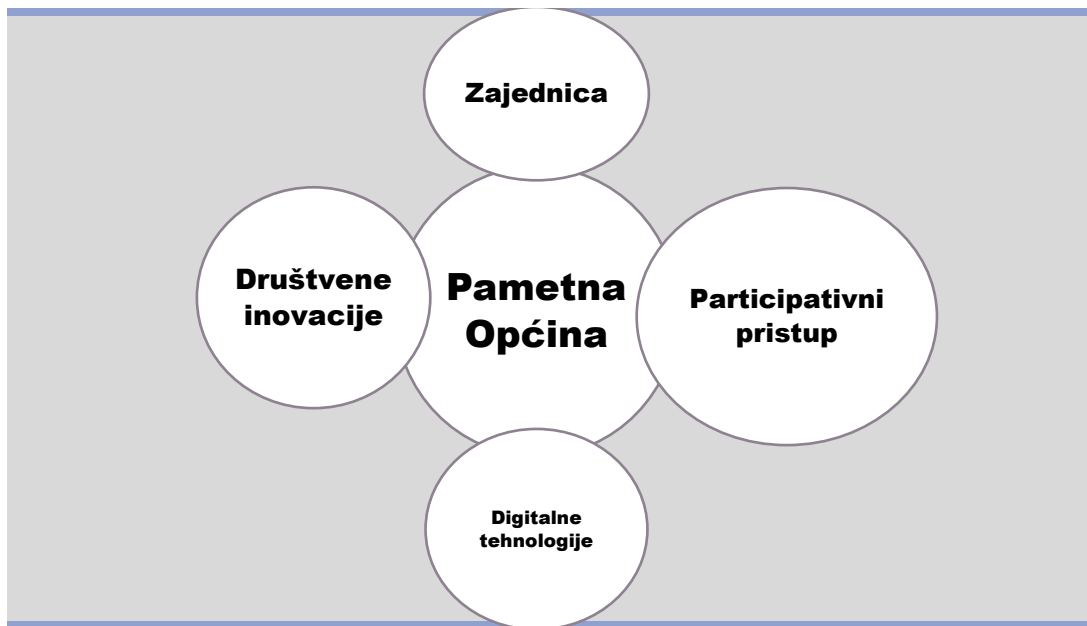
4) ***Društvene inovacije*** predstavljaju važnu i neizostavnu okosnicu koncepta Pametne Općine koja najviše ovisi o kvaliteti zajedništva u lokalnoj zajednici, društvenoj inkluziji te transparentnosti sustava, a obuhvaća područja poput bioekonomije, zelene ekonomije, energije i mobilnosti.⁴

⁴ COM (2021). *A long-term Vision for the EU's Rural Areas - Towards stronger, connected, resilient and prosperous rural areas by 2040.*

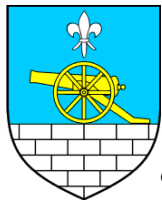
Strategija razvoja pametne Općine Sirač do 2026. godine

Slika 1 Koncept pametne Općine

Osnovne karakteristike Pametne Općine vidljive su kroz šest sektora o kojima ovisi uspješnost implementacije: Upravljanje Općinom i uslugama, Kvaliteta života, Ekonomija, Okoliš, Temeljne usluge, kao i kategorija Održiv promet i mobilnost.

Upravljanje Općinom i uslugama jest prvi sektor o kojemu ovisi uspješnost implementacije Strategije razvoja pametne Općine. Prema Zakonu o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (NN 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13, 137/15, 123/17, 98/19, 144/20), samoupravni djelokrug Općina odnosi se na poslove od lokalnog značaja, odnosno: uređenje naselja i stanovanje, prostorno i urbanističko planiranje, komunalno gospodarstvo, brigu o djeci, socijalnu skrb, primarnu zdravstvenu zaštitu, odgoj i osnovno obrazovanje, kulturu, tjelesnu kulturu i šport, zaštitu potrošača, zaštitu i unapređenje prirodnog okoliša, protupožarnu zaštitu, promet na svom području te ostale poslove sukladno posebnim zakonima. Općinom upravljaju tijela jedinica lokalne samouprave, odnosno predstavničko tijelo – Općinsko vijeće koje donosi akte u okviru djelokruga Općine te obavlja druge poslove u skladu sa zakonom i statutom te izvršno tijelo – Općinski načelnik koji zastupa Općinu te je odgovoran za zakonito i pravilno obavljanje poslova državne uprave. Kako bi se upravljanje Općinom unaprijedilo potrebno je iskoristiti mogućnosti koje digitalizacija sustava javne uprave pruža, a koje posljedično dovode do veće učinkovitosti i transparentnosti javne uprave. U tome smislu potrebno je dalje raditi na umrežavanju glavnih dionika na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini, kako bi potrebne informacije bile što brže dostupne za realiziranje poslovnih zadataka. Sve to doprinijet će poboljšanju rada javne uprave koje će

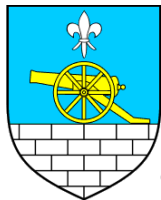
Strategija razvoja pametne Općine Sirač do 2026. godine

doprinijeti unaprjeđenju gospodarstva, ali i posljedično unaprjeđenju kvalitete života stanovnika na području Općine kroz lakše ostvarivanje osobnih prava i potreba, odnosno lakšeg pristupa informacijama. Navedeni sektor stoga obuhvaća sljedeće dimenzije: transparentnost u upravljanju, dostupnost informacija, informiranje javnosti te strateško upravljanje.

Kvaliteta života jest drugi sektor o kojoj ovisi uspješnost implementacije Strategije razvoja pametne Općine. Kvaliteta života odnosi se na sve čimbenike koji imaju utjecaja na životne uvjete zajednice, odnosno stanovništva na području Općine. Pod pojmom kvaliteta života podrazumijeva se stupanj blagostanja pojedinca, odnosno zajednice. Kako bi se kvaliteta života na području Općine unaprijedila koristit će se digitalne tehnologije. Preduvjet za korištenje digitalnih tehnologija postojanje je edukacija i ulaganje u cjeloživotno obrazovanje, kao i ulaganje te poticanje stanovništva na edukacije vezane za digitalnu pismenost. Osim toga, kvaliteti života svakako doprinosi i jačanje socijalnog kapitala, kreativnosti i uključenosti u javni život stanovništva s područja Općine, a što je sve moguće potaknuti kroz razvoj digitalnih alata. U skladu s time dimenzije unutar sektora obuhvaćaju socijalni kapital, kvalificiranost i educiranost građana, ulaganje u obrazovanje, cjeloživotno učenje, kreativnost i uključenost u javni život.

Ekonomija jest treći sektor o kojoj ovisi uspješnost implementacije Strategije razvoja pametne Općine. Ekonomija jest ljudska djelatnost koju čine proizvodnja, potrošnja i razmjena, odnosno podrazumijeva aktivnost zarade proizvodnjom, kupovinom ili prodajom proizvoda. Ekonomija predstavlja jedan od najvažnijih čimbenika koji utječe na samoodrživost određene cjeline zbog čega razvoj iste treba predstavljati prioritet svakog područja. Kako bi se potaknuo razvoj gospodarstva određenog područja, potrebno je iskoristiti digitalne tehnologije koje mogu imati veliku ulogu u poticanju takvog razvoja. U tome smislu one predstavljaju alat kojim se postiže uklanjanje ili smanjivanje birokratskih barijera, ubrzavanje procesa dobivanja dozvola, brzini pristupa potrebnim informacijama što sve utječe na privlačnost područja za potencijalne investitore, otvaranje novih radnih mjesta, kao i posljedično rast i razvoj ekonomije područja. Sektor Ekonomija podrazumijeva sljedeće dimenzije: inovacije, ekološku poljoprivrednu proizvodnju, produktivnost i fleksibilnost.

Okoliš jest četvrti sektor o kojemu ovisi uspješnost implementacije Strategije razvoja pametne Općine. Okoliš podrazumijeva životnu sredinu koja uključuje biljni i životinjski svijet, ali i kulturnu baštinu u uzajamnosti djelovanja. Sastavnice okoliša su zrak, voda, more, tlo, krajobraz, zemljina kora te biljni i životinjski svijet. Vanjski procesi poput čovjekova

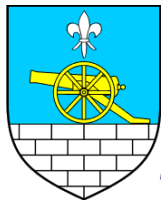

Strategija razvoja pametne Općine Sirač do 2026. godine

djelovanja i drugih izravno utječu na okoliš, a mogu dovesti do nepovratnih promjena koje dovode u pitanje budućnost samog okoliša, životinjskog i biljnog svijeta, odnosno čovjeka. Upravo zbog toga zaštita okoliša predstavlja jedan od najvećih prioriteta današnjice. Kako bi se unaprijedio razvoj zaštite okoliša na području Općine, koristit će se digitalne tehnologije koje imaju potencijala doprinijeti monitoringu stanja okoliša na području Općine, odnosno doprinijeti nadzoru nad procesima koji doprinose zaštiti okoliša. Navedeni sektor obuhvaća dimenzije iskorištavanje prirodnih resursa, mjere za zaštitu okoliša te gospodarenje otpadom i upravljanje resursima.

Temeljne usluge su peti sektor o kojemu ovisi uspješnost implementacije Strategije razvoja pametne Općine. Temeljne usluge obuhvaćaju usluge koje su neophodne za ruralni razvoj područja. U tome smislu obuhvaćaju sve osnovne usluge koje doprinose demografskoj obnovi područja. Negativni demografski trendovi prisutni su na razini većine područja Republike Hrvatske, te stoga moraju biti prioritet razvoja ruralnog prostora. Uzimajući upravo nedostatak temeljne infrastrukture, usluga, ali i kvalitetnih programa na ruralnom području Republike Hrvatske, postoji prilika za razvoj digitalnih tehnologija koje mogu povećati dostupnost navedenih usluga, programa, odnosno infrastrukture, ali i doprinijeti povećanju kvalitete navedenih usluga i programa. Sektor temeljnih usluga obuhvaća zdravstvenu i socijalnu zaštitu i prevenciju, sportski i kulturni sadržaj, te dostupnost obrazovanja.

Održiv promet i mobilnost su posljednji sektor o kojemu ovisi uspješnost implementacije Strategije razvoja pametne Općine. Promet jest gospodarska djelatnost koja je usmjerena na prijevoz robe i ljudi te prijenos informacija s jednog mjesta na drugo. Promet je sačinjen od infrastrukture koja se dijeli na cestovnu, željezničku, zračnu i morsku, prijevozna sredstva koja podrazumijevaju cestovna vozila, željeznička vozila, zrakoplove, brodove, kao i tehnologiju i organizaciju. Digitalna tehnologija može unaprijediti održivost prometne infrastrukture kroz implementaciju digitalnih rješenja. U tome smislu digitalna tehnologija može pomoći kod operacionalizacije poslovnih procesa, integracije i komunikacije između različitih dionika u prometu, uvođenju ekoloških rješenja, smanjenja onečišćenja okoliša. Sektor Održivog prometa i mobilnosti podrazumijeva sljedeće dimenzije: lakoću dostupnosti i kretanja, dostupnu infrastrukturu, održiv i siguran prometni sustav te punionice.

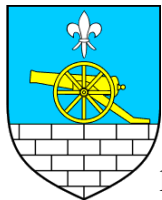
Strategija razvoja pametne Općine Sirač do 2026. godine

Slika 2 Sektori o kojima ovisi uspješnost implementacije

Upravljanje Općinom i uslugama <ul style="list-style-type: none"> • transparentnost u upravljanju • dostupnost informacija • informiranje javnosti • strateško upravljanje 	Kvaliteta života <ul style="list-style-type: none"> • socijalni kapital • kvalificiranost i educiranost građana • ulaganje u obrazovanje • cjeloživotno učenje • kreativnost • uključenost u javni život 	Ekonomija <ul style="list-style-type: none"> • inovacije • ekološka poljoprivredna proizvodnja • produktivnost • fleksibilnost
Okoliš <ul style="list-style-type: none"> • iskorištavanje prirodnih resursa • mjere za zaštitu okoliša • gospodarenje otpadom i upravljanje resursima 	Temeljne usluge <ul style="list-style-type: none"> • kvaliteta života • zdravstvena zaštita • sportski i kulturni sadržaji • dostupnost obrazovanja • socijalna zaštita i uključenost 	Održiv promet i pametna mobilnost <ul style="list-style-type: none"> • lakoća dostupnosti i kretanja • dostupna infrastruktura • održiv i siguran prometni sustav • zelene punionice goriva

Uzimajući u obzir kako svako geografsko područje ima svoje jedinstvene karakteristike te samim time i specifične probleme i izazove s kojima se nosi, odnosno potencijale koje je moguće iskoristiti, potrebno se svakoj zajednici posvetiti zasebno kao jedinstvenoj teritorijalnoj cjelini.

Kako bi zajednica što kvalitetnije odgovorila na izazove s kojima se susreće te prepoznala i iskoristila potencijale koje posjeduje, potrebno je koristiti strateški okvir koji služi kao sredstvo za postizanje toga cilja. Strateški okvir u toj procjeni predstavlja integriran i sveobuhvatan

Strategija razvoja pametne Općine Sirač do 2026. godine

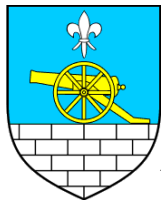
pristup problematici odabranog područja. U takvom integriranom pristupu potrebno je odrediti realne kratkoročne, srednjoročne i dugoročne ciljeve, a koji moraju biti postavljeni unutar realnih ambicija te vremenskog okvira unutar proračuna. Proces razvoja mora biti mjerljiv kroz postavljene indikatore koji služe za daljnje usmjerenje, a pokazatelji trebaju biti kontinuirano provjeravani i ispitivani kako bi se evaluiralo postojeće i buduće stanje te daljnji smjer razvoja područja. Građanima je nužno osigurati bitne informacije i korištenje usluga interneta preko kojih oni mogu sudjelovati u procesu odlučivanja zajedno s javnom upravom. Taj koncept naziva se pametni građani (engl. Smart Citizen). Osim toga javna uprava mora svoje usluge učiniti dostupnima preko interneta te svakodnevno raditi na unaprjeđenju svojih procesa kako bi oni postali što jednostavniji, što jasniji i transparentniji za korisnike.

Isto tako javna uprava mora postati puno senzibilnija za prijedloge i kritike koji dolaze od građana i samo postupanjima po tim prijedlozima i kritikama može se stvoriti ozračje povjerenja koje će građane staviti u poziciju da i oni o mnogočemu mogu odlučivati te će se time taj oblik suradnje građani-javna uprava još više poboljšati. Mnogi podaci kojima trenutno raspolaže javna uprava, a koji nemaju karakter tajne trebaju se također staviti na raspolaganje javnosti putem interneta, ali oni bi trebali biti dostupni i u strukturiranom obliku za strojno čitanje, kako bi tržište moglo samo izraditi niz servisa i aplikacija na temelju tih podataka. Taj koncept naziva se pametna vlast (engl. Smart Government).

Pored kvalitetne suradnje i međusobnog povjerenja na relaciji građani-javna uprava, pametna Općina veliki fokus daje i na primjeni raznih senzora koji su povezani s internetom, a kojima se mjere zbivanja u okolišu kao što su temperatura i kvaliteta zraka, vode ili tla, gustoća prometa i vrijeme čekanja, protok vode, plina, a sve u svrhu optimizacije učinkovitosti usluga javne uprave i podizanja postojeće kvalitete života stanovnika. Tehnologija i internet ovdje služe za poboljšanje kvalitete života kao i smanjenju troškova uz pametnije prikupljanje podataka, obradu i njihovu analizu. Ovo je poznato pod konceptima kao što su pametna infrastruktura (engl. Smart Infrastructure) ili pametna gradnja (engl. Smart Building).

U svemu tome veliki je naglasak na očuvanju okoliša, ali i osiguravanju uvjeta za održivi razvoj. Na osnovu svega navedenog može se zaključiti da pametnu Općinu objedinjuje umreženo stanovništvo, povezani IT sustavi, razni senzori i drugi uređaji koji prate okoliš, a sve s ciljem kako bi se buduće odluke donosile na temelju aktualnih i preciznih informacija.

Upotrebom pametnih tehnologija i digitalizacijom procesa povećat će se učinkovitost i transparentnost rada javne uprave što će potencijalno privući nove ulagače i investitore te na

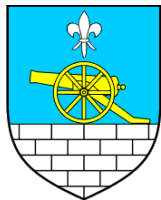

Strategija razvoja pametne Općine Sirač do 2026. godine

taj način pridonijeti napretku cijele zajednice. Kada se tome pridoda još i mogućnost kontinuiranog aktivnog sudjelovanja stanovnika u predlaganju novih inovacija i poboljšanja procesa, pozitivan i kompletan sveobuhvatni razvoj životne okoline i boljih uvjeta za život je zagarantiran. Gore navedeni pristupi u centar svojeg djelovanja postavlja građane, za razliku od prijašnjeg, tradicionalnog modela, gdje se u centru nalazi Općinska uprava.

Koncept Pametne Općine zbog toga kao polazišnu točku uzima Strategiju razvoja pametne Općine koja predstavlja dokument koji odgovara na izazove i potrebe tog teritorija.

Uzimajući u obzir kako je Općina Sirač, kao i druga područja Europske unije, suočena sa sličnim općim problemima kao što su starenje stanovništva, depopulacija, smanjena mobilnost, nejednaka distribucija javnih usluga i programa za lokalno stanovništvo, smanjene poslovne mogućnosti, slaba iskorištenost prirodnih resursa, nedostatan ekonomski i tehnološki razvoj, ali da ju uz opće pogađaju i specifični lokalniji izazovi povezani za jedinstvene karakteristike područja, definirano je pisanje i ove Strategije razvoja pametne Općine Sirač, a kako bi se osigurao kvalitetan život te povećanje zadovoljstva životom u Općini koji bi doprinijeli obnovi navedenog ruralnog područja, odnosno ruralnom razvoju navedenog područja.

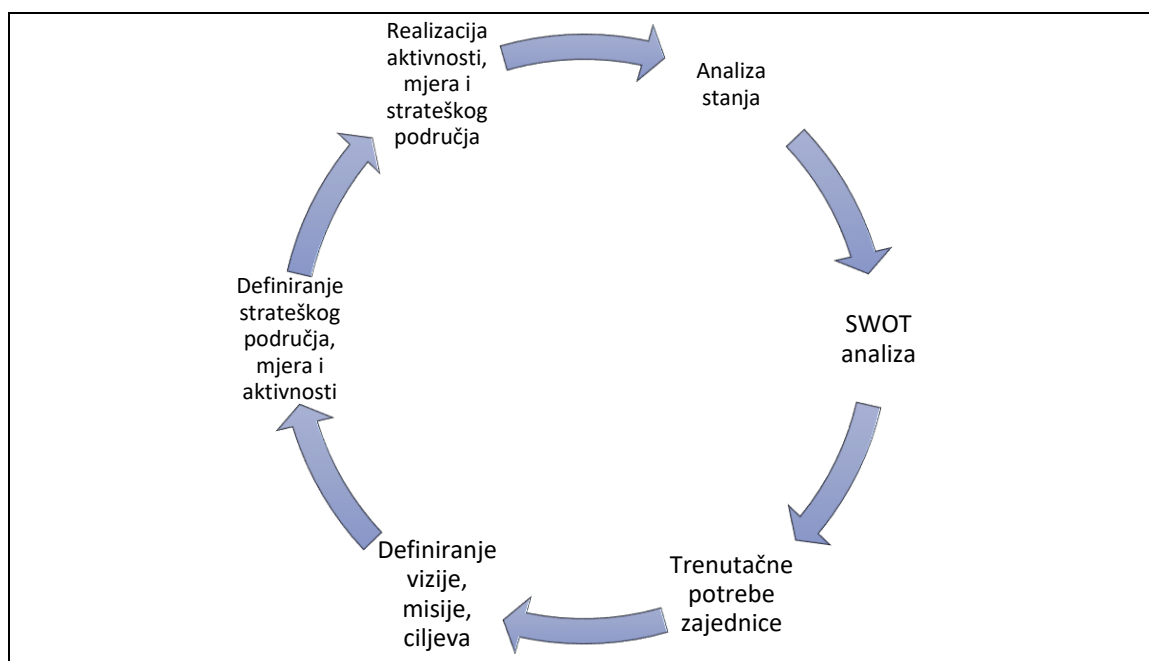
3. Strategija razvoja pametne Općine Sirač

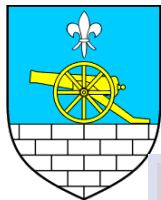
Strategija razvoja pametne Općine Sirač rađena je kako bi se potaknuo održivi gospodarski i društveni razvoj, odnosno kako bi se podigla razina kvalitete života te podigla konkurentnost gospodarstva i efikasnost javne uprave kroz primjenu novih digitalnih tehnologija.

Strategija razvoja pametne općine definirana je na temelju ranije prikazanih šest strateških područja koji predstavljaju prioritete razvoja utemeljene na prepoznatim potrebama. Za pojedino područje definirane su mjere kroz koje se ostvaruju strateški ciljevi.

Prvi korak kod definiranja strategije jest stavljanje podataka u kontekst, odnosno definiranje analize stanja koja se temelji na relevantnim statističkim podacima, te relevantnijih statističkih podataka. Nakon analize stanja radimo SWOT analizu kojom utvrđujemo snage, slabosti, prijetnje i prilike navedene Općine. Na temelju tih podataka dolazimo do definiranja potreba područja, a na temelju kojih dalje razrađujemo što je potrebno napraviti kako bi se navedene potrebe realizirale. U dijelu o viziji, misiji, ciljevima, strateškim područjima, mjerama i aktivnostima definiramo daljnje radnje kojima je cilj podmiriti potrebe područja. Uzimajući u obzir kako navedeni dokument predstavlja tek nacrt budućeg djelovanja, nakon njegovog usvajanja potrebno je početi s njegovom realizacijom.

Slika 3 Ciklus donošenja strategije pametne Općine

3.1. Analiza stanja

Prilikom analize postojećeg stanja u obzir je uzeto šest sektora o kojima ovisi uspješnost implementacije te na temelju kojih je posljedično, nakon provedene analize postojećeg stanja, definirano strateško usmjerenje Općine.

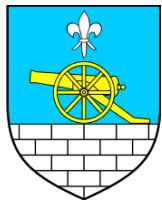
3.1.1. Upravljanje Općinama i uslugama

Upravljanje Općinama i uslugama prvo je područje koje se analizira. Analiza upravljanja Općinom i uslugama podrazumijeva analizu područja Općine Sirač, te način upravljanja Općinom Sirač.

Prirodno-geografski, Općina Sirač, smjestila se unutar prostora koji je obuhvaćen Panonskom i peripanonskom megaregijom, makroregijom Zavale sjeverozapadne Hrvatske. Općina Sirač na sjeveru graniči s Gradom Daruvarom i Općinom Đulovac, na zapadu graniči s Općinom Dežanovac te na jugu i istoku s Požeško-slavonskom županijom. Svojom veličinom od 144,91 km² zauzima 4,37% površine Bjelovarsko-bilogorske županije koja se prostire na 2.652 km². Sjedište Općine je naselje Sirač s najviše stanovnika, njih 1152 prema posljednjem popisu stanovništva 2021. godine.

Slika 4 Geografski položaj Općine Sirač

Strategija razvoja pametne Općine Sirač do 2026. godine

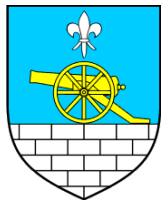
Na području naselja Sirač nalaze se planinski masivi Papuka i Ravne Gore iz kojih izvire rijeke Pakra i Bijela u koji se prelijeva potok Želtnjak. Takvo prirodno okruženje pogoduje nastanku i razvoju života.

Na prostoru Općine Sirač nalazi se 9 naselja: Barica, Bijela, Donji Borki, Gornji Borki, Kip, Miljanovac, Pakrani, Sirač, Šibovac.

Jedinicom lokalne samouprave upravljaju predstavničko, izvršno tijelo i jedinstveni upravni odjel Općine Sirač.

Općinsko vijeće predstavničko je tijelo građana i tijelo lokalne samouprave koje donosi odluke i akte u okviru prava i dužnosti Općine te obavlja i druge poslove u skladu sa Ustavom, zakonom i Statutom. Sukladno Zakonu o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (NN 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13, 137/15, 123/17, 98/19, 144/20) predstavničko tijelo: donosi statut jedinice lokalne, donosi odluke i druge opće akte kojima uređuje pitanja iz samoupravnog djelokruga jedinice lokalne samouprave, osniva radna tijela, bira i razrješuje članove tih tijela te bira, imenuje i razrješuje i druge osobe određene zakonom, drugim propisom ili statutom, uređuje ustrojstvo i djelokrug upravnih tijela jedinice lokalne samouprave, osniva javne ustanove i druge pravne osobe za obavljanje gospodarskih, društvenih, komunalnih i drugih djelatnosti od interesa za jedinicu lokalne samouprave, te obavlja i druge poslove koji su zakonom ili drugim propisom stavljeni u njezin djelokrug.

Općinski načelnik je nositelj izvršne vlasti te zastupa Općinu. Mandat Općinskog načelnika je četiri godine. Općinski načelnik odgovoran je za zakonito i pravilno obavljanje povjerenih poslova državne uprave tijelu državne uprave. Općinski načelnik obavlja poslove utvrđene statutom Općine. Općinski načelnik, sukladno Zakonu o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (NN 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13, 137/15, 123/17, 98/19, 144/20) priprema prijedloge općih akata, izvršava ili osigurava izvršenje općih akata predstavničkog tijela, usmjerava djelovanje upravnih tijela jedinice lokalne samouprave u obavljanju poslova iz njegovog samoupravnog djelokruga te nadzire njihov rad, upravlja nekretninama i pokretninama u vlasništvu jedinice lokalne samouprave, kao i njezinim prihodima i rashodima, odlučuje o stjecanju i otuđivanju nekretnina i pokretnina te raspolaganju drugom imovinom, imenuje i razrješuje predstavnike jedinice lokalne

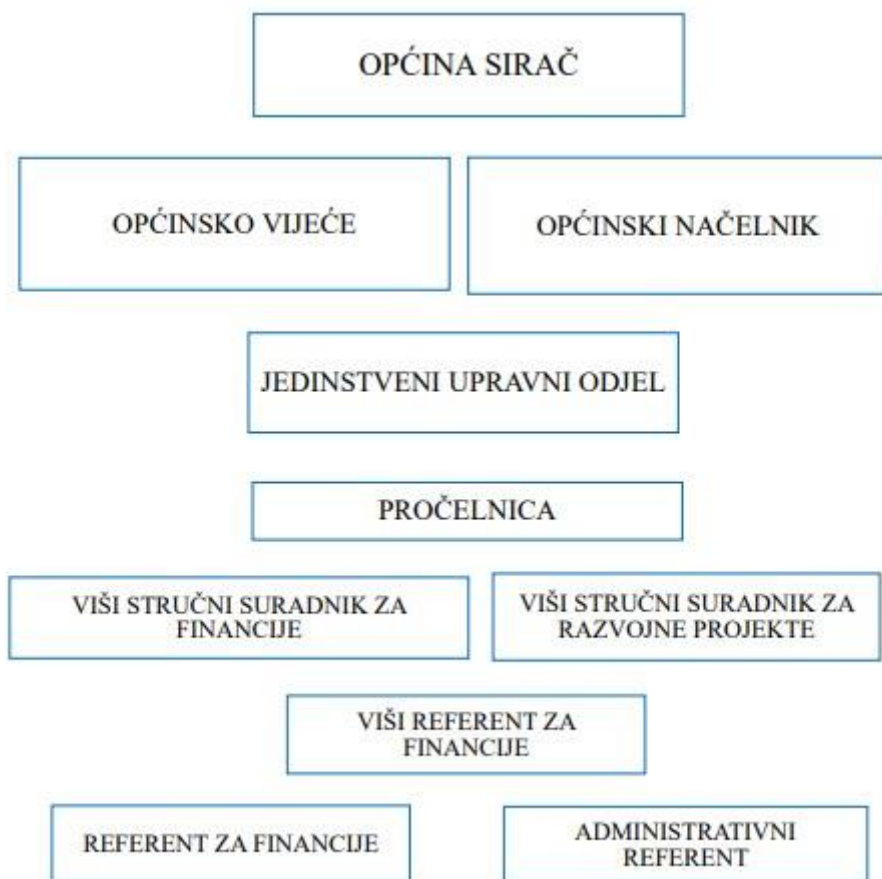
Strategija razvoja pametne Općine Sirač do 2026. godine

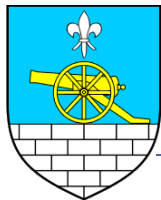
samouprave u tijelima javnih ustanova, trgovačkih društava i drugih pravnih osoba, obavlja i druge poslove utvrđene zakonom i statutom.

U Općini je ustrojen i ***Jedinstveni upravni odjel*** Općine za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga Općine te obavljanje poslova državne uprave koji su zakonom preneseni na Općinu. Jedinstveni upravni odjel obavlja stručne i administrativno tehničke poslove za potrebe načelnika i Općinskog vijeća. Priprema materijala za sjednice, izrađuje prijedloge akata, vodi zapisnike, brine o objavi službenih akata i o pravovremenom obavljanju poslova Jedinstvenog upravnog odjela, sudjeluje u planiranju i izradi proračuna Općine, prati njegovo provođenje i o tome dostavlja potrebna izvješća nadležnim državnim tijelima, brine o financijskom poslovanju i računovodstveno - knjigovodstvenim poslovima.

Na području Općine poslove komunalnih djelatnosti obavlja ***KOMUS SIRAČ javna ustanova za obavljanje komunalnih djelatnosti.***

Slika 5. Organizacijska shema Općine Sirač

3.1.2. Kvaliteta života

U ovom dijelu analize usmjeravamo se na dimenziju Kvaliteta života. U tom kontekstu analiziramo strukturu stanovništva na području Općine Sirač, kao i ostale dionike koji mogu potaknuti poboljšanje kvalitete života na području Općine Sirač kroz razvoj društvenih inovacija.

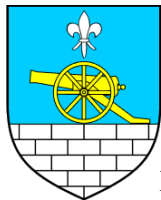
Gustoća naseljenosti Općine Sirač je 12,39 stanovnika na km², što je ispod hrvatskog prosjeka koji iznosi 76 st/km². U tablici 1. prikazan je popis stanovništva Općine Sirač po naseljima iz 2001., 2011. i 2021. godine.

Tablica 1 Kretanje broja stanovnika Općine Sirač

	2021.	2011.	2001.
Općina Sirač	1796	2218	2546
Barica	43	52	61
Bijela	27	53	76
Donji Borki	46	59	50
Gornji Borki	-	-	15
Kip	146	148	182
Miljanovac	103	160	206
Pakrani	97	116	109
Sirač	1152	1416	1606
Šibovac	182	214	241

Općina Sirač prema zadnjem popisu stanovništva broji 1796 stanovnika u 9 naselja. Najveći broj stanovnika ima naselje Sirač (1152) što čini 64% ukupnog stanovništva Općine dok najmanji broj stanovnika ima naselje Bijela (27) što čini 1,5% ukupnog stanovništva Općine, dok je jedino naselje sa 0 stanovnika, naselje Gornji Borki.

Usporedimo li podatke iz 2021. godine s podacima iz 2011. i 2001. godine dolazimo do sljedećih podataka: 2011. godine na području Općine Sirač stanovalo je 2218 stanovnika, dok je 2001. stanovalo njih 328 više odnosno 2546. Ono što se može primijetiti je kako je na području Općine Sirač došlo izraženog pada broja stanovnika. Smanjenje broja stanovnika može se pripisati starenju stanovništva i iseljavanju mlađe populacije u urbane sredine radi

Strategija razvoja pametne Općine Sirač do 2026. godine

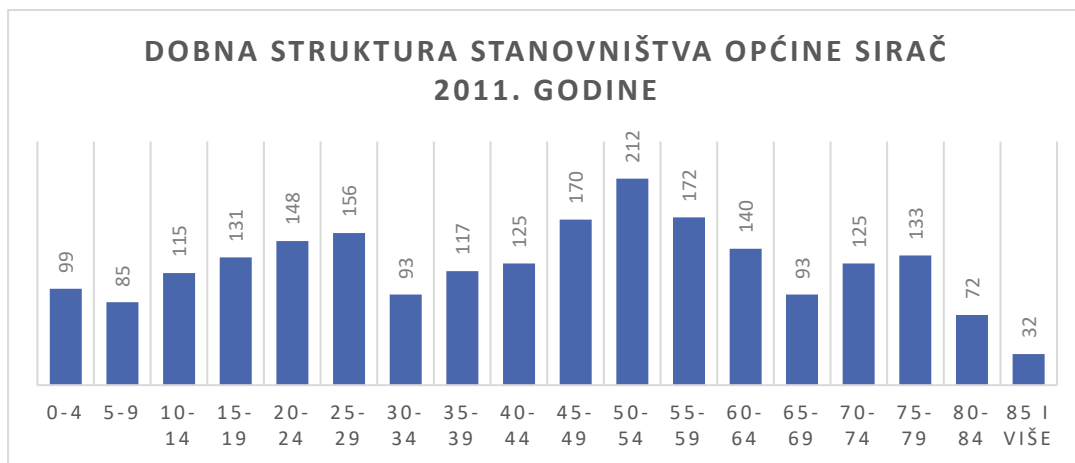
posla i boljih životnih uvjeta. Općinu karakterizira negativni prirodni prirast koji odgovara kretanjima i na području Bjelovarsko – bilogorske županije.

Proces depopulacije ima negativni utjecaj na ukupnu socijalnu i gospodarsku situaciju s time da to dovodi do smanjenja razvojnih potencijala i upitnog ostvarenja razvojnih planova.

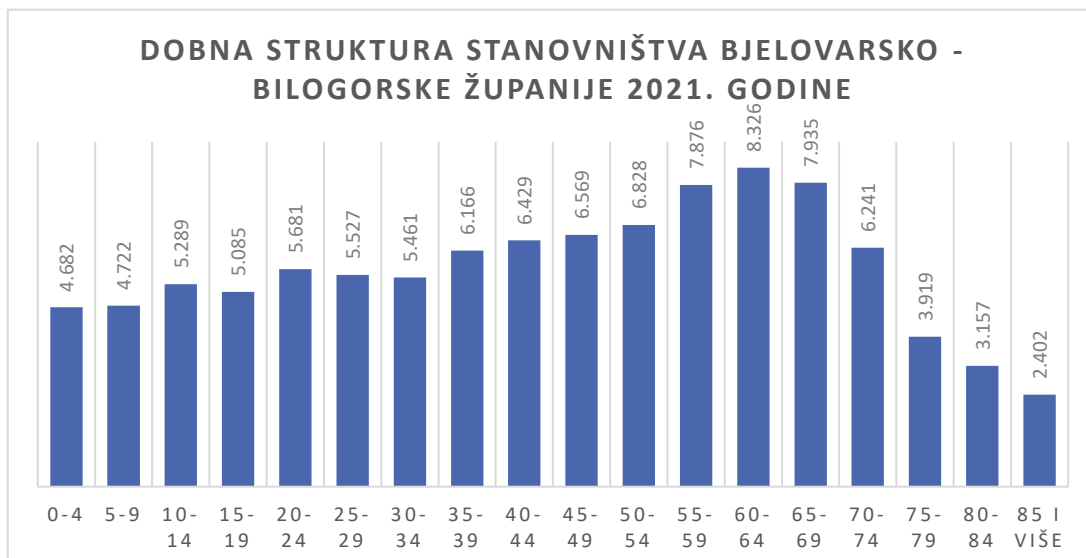
S obzirom na svoju gustoću naseljenosti, Općinu Sirač možemo svrstati među najrjeđe naseljenim Općinama Bjelovarsko – bilogorske županije.

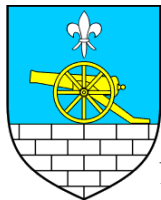
Osim evidentirane depopulacije, ako sagledamo dostupne podatke o dobnoj strukturi stanovništva na području Općine Sirač iz 2011. te trend kretanja dobne strukture stanovništva u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji iz 2021. vidimo da se osjetno povećao udio starog stanovništva. To se posebno dobro vidi iz grafova dobne strukture stanovništva za Bjelovarsko-bilogorsku županiju i za Općinu Sirač. Starenje stanovništva Općine Sirač dovodi do smanjenja ukupno aktivnog stanovništva i povećanja ekonomski ovisnog stanovništva.

Graf 1 Dobna struktura Općine Sirač 2011. godine

Graf 2 Dobna struktura stanovništva Bjelovarsko-bilogorske županije 2021. godine

Strategija razvoja pametne Općine Sirač do 2026. godine

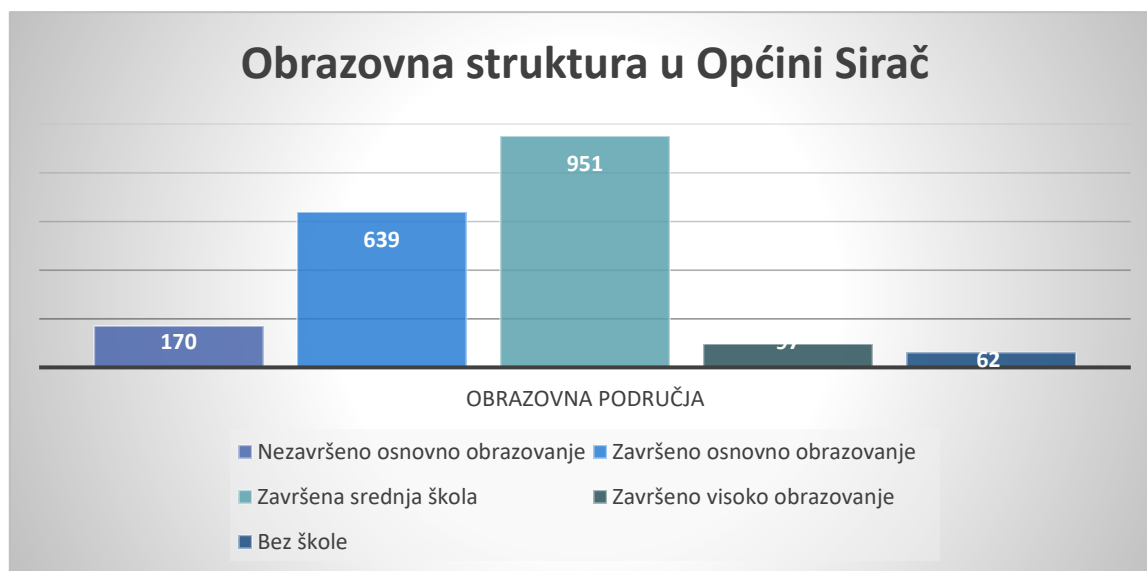
Na području Općine Sirač 595 stanovnika ostvaruje prihode od stalnog rada, 40 stanovnika ostvaruje prihode od povremenog rada. Pravo na starosnu mirovinu ostvaruje 261 osoba, dok prihode od imovine ostvaruju 3 osobe, a njih 145 ostvaruje socijalnu naknadu. Bez prihoda je 683 stanovnika, odnosno 31% što upućuje na izražene socijalne probleme u Općini Sirač.

Tablica 2 Prikaz prihoda u Općini Sirač

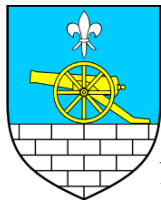
Prihodi od stalnog rada	Prihodi od povremenog rada	Prihodi od poljoprivrede	Starosna mirovina	Ostale mirovine	Prihodi od imovine	Socijalne naknade	Ostali prihodi	Povremena potpora drugih	Bez prihoda
595	40	257	261	382	3	145	79	33	683

Sukladno posljednjim dostupnim podacima iz 2011. godine, 62 osobe su bile bez škole, odnosno 3% stanovništva, njih 170 nije do kraja završilo osnovnu školu, odnosno 9% stanovništva, 33 % stanovništva ima završenu osnovnu školu odnosno njih 639, srednju školu završilo je 951 stanovnik odnosno 50% ukupnog stanovništva dok je visokoobrazovanih stanovnika bilo 97, odnosno 5% stanovništva na području Općine Sirač.

Graf 3 Obrazovna struktura u Općini Sirač

Prema podacima iz 2011. godine koji se tiču informatičke pismenosti stanovništva Općine, 59% stanovništva se ne zna koristiti internetom, 66% stanovništva se ne zna koristiti električnom poštom, 72% ne zna koristiti tablične izračune, dok 65% stanovništva ne zna obraditi tekst. Većina informatički pismene populacije mlađa je od 40 godina što je u skladu s vremenskim obuhvatom u kojem se informatička revolucija događala.

Strategija razvoja pametne Općine Sirač do 2026. godine

Na području Općine Sirač djeluje 16 udruga: KUD Kamen Sirač, NK Kamen Sirač, Matica umirovljenika Općine Sirač, Udruga Nijemaca i Austrijanaca Sirač, Udruga „Jedni za druge Općine Sirač“, Ribičko društvo Pastrva, Streljačko društvo Pobjeda, Lovačka udruga „Fazan“ Daruvar, Lovačka udruga „Javornik“ Sirač, Udruga za promicanje kvalitetnog života „Moral Diplomat“, Češka beseda Šibovac, Hitna uživo 194, DVD Sirač te DVD Šibovac.

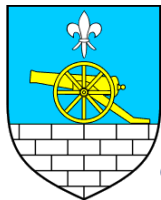
Na području Općine Sirač postoji jedno uređeno nogometno igralište za potrebe sportskih udruga i teren za odbojku na pijesku no postoji potreba za uređenjem dodatnih sportskih sadržaja, dječjih igrališta, biciklističkih staza, gradnjom civilne streljane kako bi se uz već postojeći interes još više potaklo mlađe generacije na bavljenje sportom.

3.1.3. Ekonomija

U ovom dijelu analizira se ekonomija Općine. U tome se smislu analizira stupanj razvijenosti Općine, djelatnosti na području Općine, temeljne djelatnosti Općine te poslovni subjekti.

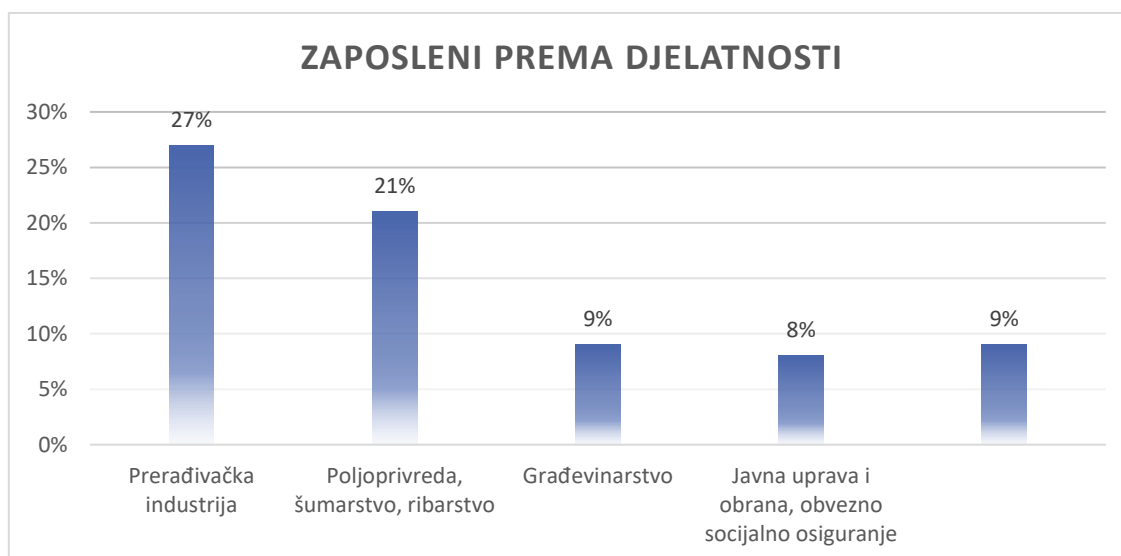
Kao pokazatelj ekonomskog rasta i razvijenosti određenog područja koristi se indeks razvijenosti prema kojemu se jedinice lokalne samouprave razvrstavaju u skupine (Odluka o razvrstavanju jedinica lokalne, područne i regionalne samouprave prema stupnju razvijenosti, (NN 132/17), a na temelju članka 24. Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (NN 153/09). Općina Sirač nalazi se u II. skupini jedinica lokalne samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u trećoj četvrtini ispodprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave sukladno Odluci o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti (NN 132/17).

Prema popisu stanovništva iz 2011. godine, od ukupnog broja stanovnika kojeg čini radni kontingent, oko 33% stanovništva je zaposleno. Najviše stanovništva, čak 27% na području Općine Sirač bavi se prerađivačkom industrijom. Nešto manje stanovništva, njih 21% obavlja djelatnost poljoprivrede, šumarstva i ribarstva. Djelatnost građevinarstva obavlja 9% stanovništva, 8% njih obavlja djelatnost javne uprave i obrane, obvezno socijalno osiguranje dok 6% obavlja djelatnost trgovine na veliko i malo, popravak motornih vozila i motocikala.

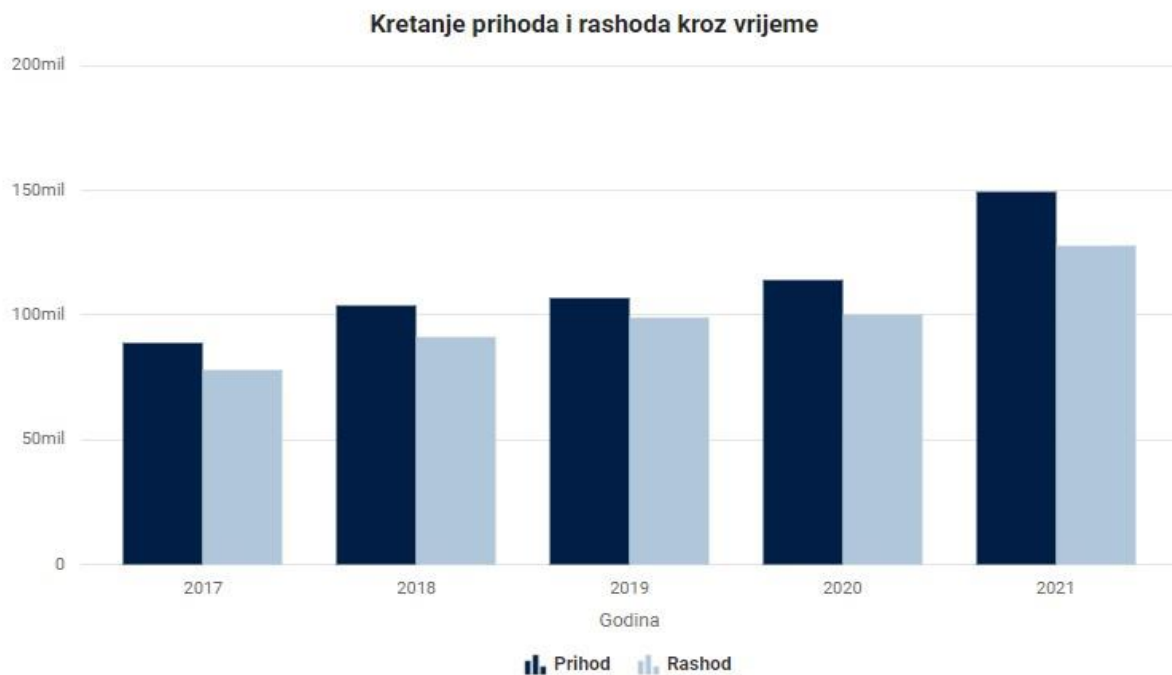
Strategija razvoja pametne Općine Sirač do 2026. godine

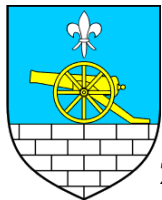
Graf 4 Prikaz najčešće prisutnih djelatnosti u Općini Sirač

Na području Općine Sirač trenutno posluje 57 poslovnih subjekata sukladno podacima Fine od kojih je njih 21 predalo GFI izvješće za zadnju statističku godinu. Ukupno ostvareni prihodi za poduzetnike s područja Općine Sirač iznosi 149,73 mil. kn. Obrtnici su u tom kontekstu ostvarili prihod od 2,01 mil. kn, dok su društva s ograničenom odgovornošću ostvarila prihod od 144,36 mil. kn, a jednostavna društva s ograničenom odgovornošću ostvarila su prihod od 3,36 mil. kn.

Graf 5 Kretanje prihoda i rashoda kroz vrijeme u Općini Sirač

Strategija razvoja pametne Općine Sirač do 2026. godine

Za stanovnike Općine Sirač poljoprivreda kao gospodarska grana nema neku značajniju ulogu što možda najbolje prikazuje podatak kako je po Popisu stanovništva i kućanstava Općina Sirač imala 9,3% poljoprivrednog stanovništva od čega samo 6,2% aktivnog poljoprivrednog stanovništva. Na području Općine ne postoji dovoljno okrupnjenog poljoprivrednog zemljišta. Najveći dio nalazi se na bokovima na Brezicima i koristi se za ratarstvo. Uz ratarstvo, značajno je i ovčarstvo ali i voćarstvo. S obzirom na to da poljoprivreda ima vrlo velik ukupan utjecaj na uređenje prostora, naglasak na kultiviranim krajolicima, poljoprivredu kao djelatnost treba i dalje pokušati zadržati, poticati njeno daljnje razvijanje pa čak i stimulirati.

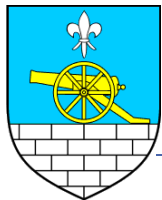
Pokretačem razvoja cijele Općine navodi se mineralna sirovina – građevinski kamen.

Na području Općine Sirač šume su od velikog privrednog značaja. One nemaju samo privredni značaj već i općekorisni značaj koji se uočava kod zaštite vlastitog zemljišta, reguliranju vodnog režima područja, osiguravanju pitkosti podzemnih voda, ublažavanja posljedica poplava ili jakih vjetrova, poticanja poljoprivredne proizvodnje - što je potrebno s obzirom da je udio poljoprivrednog stanovništva u Općini Sirač poprilično nizak, pružanja nenadoknadivog prostora za rekreaciju i razne sportske aktivnosti, unapređenju turizma s naglaskom na lovni turizam.

Općina Sirač osim znamenitosti koje posjeduje a koje se ne izdvajaju od ostalih područja Bjelovarsko-bilogorske županije trenutno nema većih smještajnih kapaciteta, ali ima već spomenute temelje za napredak i razvoj. Turistički potencijal Općina Sirač posjeduje u Starom gradu, Purnici, mlinovima, arheološkim nalazištima te biciklističkim rutama. Općina Sirač u suradnji s Gradom Daruvarom i Turističkom zajednicom Daruvar-Papuk, završila je 3. fazu projekta „SPRING ROUTE – Spajanje izvora termalne vode u Daruvaru i izvora pitke vode u Siraču putem uređenja cikloturističke infrastrukture“.

Još neke od prednosti Općine su prirodne ljepote poput izvora pitke vode te rijeke Bijeke što daje temelje za razvoj lovnog turizma, ekološkog turizma, cikloturizma i mnogih drugih aktivnosti.

Ulaganjem i osiguravanjem površina za razvitak malog poduzetništva koji se veže uz poljoprivredu te prerađivačke djelatnosti, šumarstva i raznih oblika turizma, omogućilo bi se zapošljavanje domicilnog stanovništva što bi potencijalno spriječilo proces depopulacije.

3.1.4. Okoliš

Ovaj dio Strategije usmjeren je na analizu Okoliša, i to definiranje zaštićenih područja na području Općine, kao i korištenje prirodnih resursa.

Općina Sirač smjestila se na prostoru koji pripada Panonskoj (i peripanonskoj) megaregiji, makroregiji zavale sjeverozapadne Hrvatske.

Prema Prostornom planu uređenja Općine Sirač prostori/površine ekološke mreže, područja NATURA 2000, zaštićenih temeljem odredbi posebnih propisa, područja očuvanja značajna za vrste, predložena zaštićena dobra sukladno prostornom planu i stanišne tipove - POVS su:

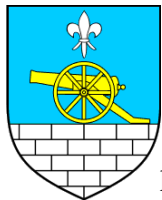
- Trbušnjak – Rastik
- Pakra i Bijela

Slika 6 Ekološka mreža Natura 2000 na području Općine Sirač

Gospodarenje otpadom na području Općine Sirač organizirano je kroz prikupljanje otpada te odvoz na odlagališta otpada u mobilno reciklažno dvorište Općine Sirač. Usluge odvoza otpada na području Općine Sirač obavlja Darkom d.o.o. iz Daruvara. Glomazni otpad odvozi se jednom godišnje ili po pozivu.

Za oko 710 aktivnih korisnika odvoza otpada iz kućanstava te za oko njih 25 iz gospodarstva, miješani komunalni otpad odvozi se 2 puta mjesečno putem kanti koje su smještene većinskim dijelom na javnim površinama. Putem 11 reciklažnih otoka koji su opremljeni spremnicama za

Strategija razvoja pametne Općine Sirač do 2026. godine

plastiku, tekstil, papir i staklo provodi se odvojeno sakupljanje. Otpadni papir i plastika sakuplja se odvojeno od korisnika koji su u sustavu „od vrata do vrata“. Odlagalište neopasnog otpada nalazi se u Gradu Daruvaru – „odlagalište Cerik“. Biorazgradivi otpad trenutno se sakuplja zajedno sa miješanim komunalnim otpadom no u skoroj budućnosti trebalo bi biti omogućeno stanovnicima pristup posebnim spremnicima za biootpad.

Kanalizacijski sustav proveden je kroz većinu naselja Općine Sirač. Vodovod je ustupljen naseljima: Sirač, Pakrani, Bijela i Barica dok je dijelom proveden i u Miljanovcu što prikazuje nedostatak u razvijenosti vodovodne infrastrukture kako bi se pružila usluga i ostalim naseljima unutar Općine.

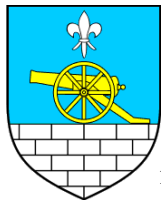
3.1.5. Temeljne usluge

Kroz dimenziju Temeljnih usluga analizirana je društvena infrastruktura na području, i to infrastruktura namijenjena za predškolski odgoj i obrazovanje, zdravstvenu zaštitu, kulturu te ostalih temeljnih usluga.

Društvena infrastruktura vezana za predškolski odgoj i obrazovanje čini Dječji vrtić Sirač te Osnovna škola Sirač zajedno sa svojim podružnicama, područnim školama Kip i Šibovac.

Dječji vrtić Sirač koji se nalazi u sklopu Osnovne škole Sirač i kojeg djeca pohađaju u dvije skupine, za predškolsku djecu i djecu u mješovitoj skupini, započeo je sa svojim radom 1. listopada 1976 godine. Kako bi se ostvarila mogućnost vrtića, prilagođen je dio prostora Osnovne škole Sirač u zasebnom dijelu školske grade i s vlastitim ulazom. Ispred vrtića postavljene su sprave za dječje igralište (sprave poput tobogana, vrtuljka i klackalice) te postoji asfaltirana podloga koja omogućuje igru djeci za vrijeme lošeg vremena. Rad vrtića proširio se 1978. godine kada je u rad uključena još jedna odgojna skupina što je omogućilo obuhvaćanje velikog broja djece iz susjednih sela koji su u vrtić dolazili autobusom.

Osnovna škola Sirač izgrađena je 1971. godine te joj pripadaju i dvije područne škole, područna škola Kip i područna škola Šibovac. Nastava se izvodi u jednoj smjeni. Osnovna škola Sirač jedna je od članica Međunarodnih eko škola te joj je u Zagrebu uručen Certifikat Zelena zastava, a 2021. godine povjerenstvo Hrvatske radiotelevizije, uz pokroviteljstvo Ministarstva znanosti i obrazovanja, dodijelilo im je zlatnu povelju za najljepši vrt u Hrvatskoj za 2021. godinu. U parku osnovne škole održane su dvije Međunarodne kiparske kolonije u čijem su

Strategija razvoja pametne Općine Sirač do 2026. godine

radu sudjelovali učenici. Škola je ujedno i dio UNICEF-ove mreže Škola bez nasilja koju čine predstavnici onih škola koje su uspješno realizirale program „Za sigurno i poticajno okruženje u školama“.

Infrastrukturu namijenjenu za zdravstvenu zaštitu čini ambulanta opće medicine u naselju Sirač te ambulanta stomatološke medicine. Na području Općine djeluje i ljekarna.

Na području Općine postoji društveni dom koji se nalazi u Šibovcu te je 2021. godine završena njegova obnova kroz projekt „Rekonstrukcija i opremanje društvenog doma u Šibovcu“ financiran najvećim dijelom sredstvima EU iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj kroz Mjeru 07 „Temeljne usluge i obnova sela u ruralnim područjima“.

3.1.6. Održiv promet i mobilnost

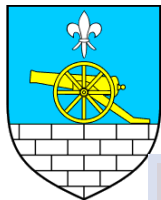
Kroz sljedeći tekst analizirana je prometna infrastruktura na području Općine.

Općina je izolirana prometno od ostatka Bjelovarsko-bilogorske županije i ostatka Republike Hrvatske s obzirom na to da do Općine ne dolazi ni autocesta, ni brza cesta niti se Općina nalazi na važnom nacionalnom koridoru. Tek u zapadnom dijelu Općine prolazi državna cesta D5 te je u planu brza cesta odmah uz nju. Ostala konstrukcija cesta je nižeg ranga i raspoređena je u zapadnom dijelu Općine oko naselja Sirač dok je izražena nerazvijenost cestovne mreže u istočnim područjima Općine čiji je teren nepovoljno konfiguriran.

Tablica 3 Pregled cesta na području Općine

Razvrstane javne i nerazvrstane ceste na području Općine				
Državne	Županijske	Lokalne	Nerazvrstane	Ukupno
2,74 km	9,13 km	36,54 km	33,86 km	82,27 km

Općinom Sirač prolazi i željeznička pruga Banova Jaruga – Pčelić i odvojak Sirač – Piljenica industrijskog kolosijeka za poduzeće Kamen Sirač d.d. Promet željezničkim pravcem Banova Jaruga – Pčelić doživio je veliku višegodišnju stagnaciju radi ratnih zbivanja na ovom području te unatoč naporima da se poveća, on je i danas ispod granice ekonomske rentabilnosti.

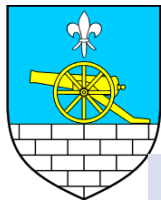

3.2. Stupanj digitalizacije općine

Stupanj digitalizacije općine predstavlja prikaz trenutnog stanja te prikaz stanja nakon realizacije Strategije Općine. Stupanj digitalizacije ocijenjen je kroz hibridni model koji ocjenjuje stanje i zrelost Općine Sirač u svakom od definiranih segmenata: Upravljanje općinom i uslugama, Kvaliteta života, Ekonomija, Okoliš, Temeljne usluge, Održiv promet i pametna mobilnost. Razine u modelu svrstavaju se u dimenziju (1) početka inicijative, (2) razvoj pametne općine, (3) povezanu pametnu općinu, (4) naprednu pametnu općinu te (5) transformiranu pametnu općinu. Transformirana pametna općina predstavlja ideal tipsku dimenziju koju nije postigla niti jedna općina, dok je u četvrtoj, dimenziji napredne pametne općine svrstano vrlo malo općina. Općina Sirač svrstava se u prvu dimenziju, odnosno početak inicijative, s obzirom kako do sada nisu provedeni brojni projekti usmjereni na digitalizaciju Općine Sirač. U tome smislu, početak inicijative je prisutan u svim navedenim područjima. Nakon realizacije Strategije stupanj digitalizacije u svim područjima biti će na razini povezane pametne općine. U tome smislu, ciljano stanje definirano je kroz:

- Postojanje centraliziranog upravljanja sustavom podataka
- Umreženosti s dionicima unutar i izvan općinske uprave putem sustava
- Razvijen plan pružanja usluga koji uključuje e-usluge
- Kontinuirano unaprjeđenje upravljanja modela pružanja usluga
- Korištenje digitalnih tehnologiju sa svrhom unaprjeđenja transparentnosti te razvoja općine
- Razvijen sustav upravljanja virtualnim zajednicama, uključivanje građenja
- Usmjerenje na razvoj kompetencija i vještina vezanih za digitalne vještine
- Definirani ključni pokazatelji uspješnosti Strategije razvoja pametne Općine te način praćenja

<i>Razine/Područja</i>	<i>Početak</i>	<i>Razvoj</i>	<i>Povezan</i>	<i>Napredan</i>	<i>Smart</i>
Upravljanje općinom i uslugama					
Kvaliteta života					
Ekonomija					
Okoliš					
Temeljne usluge					
Održiv promet i mobilnost					

3.3. Swot analiza

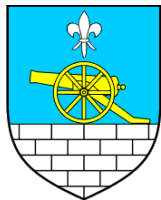
SWOT analiza sadrži ocjenu snaga i slabosti (unutar Općine) te prilika i prijetnji (izvan Općine) bitnih za razvoj svih važnih područja obrađenih analizom stanja te time obrazlaže i tumači koji su i kakvi stvarni čimbenici razvoja i potencijali za razvoj, ali i ograničenja i prepreke razvoju. Prepoznate prilike su polazište za identifikaciju ciljeva i mjera koje će Općina nastojati iskoristiti u nadolazećem periodu, dok će se prepoznate slabosti nastojati ispraviti ili umanjiti te prijetnje koje će se nastojati izbjeći ili se za njih adekvatno pripremiti. Sažetak i najbitniji zaključci navedene SWOT analize daju prikaz trenutnog stanja, a Strategija služi kao osnova za identifikaciju razvojnih ciljeva i prioriteta ovog dokumenta.

Strategija je fleksibilan razvojni dokument koji se bazira na podacima i navedenim analizama.

Cilj ovog dokumenta je predložiti konkretne mjere i projekte čijim se ostvarivanjem u navedenom periodu Općina usmjerava prema realizaciji koncepta pametnog naselja.

S N A G E

- Očuvan okoliš
 - Prirodno bogatstvo šume
 - Prirodno bogatstvo vode
- Povoljni uvjeti za razvoj seoskog turizma i ekološke poljoprivrede
 - Niže cijene zemljišta u odnosu na gradove
- Organiziran sustav predškolskog i osnovnoškolskog obrazovanja
 - Postojanje osnovne infrastrukture za obrazovanje
 - Organiziran sustav primarne zdravstvene zaštite
 - Postojanje infrastrukture za obrazovanje
 - Postojanje civilnog društva
- Relativno dobra pokrivenost osnovnom infrastrukturom za vodoopskrbu, elektroopskrbu, sustavom pošte i telekomunikacija
 - Postojanje električne i telekomunikacijske mreže na području cijele Općine
 - Povoljni uvjeti za razvoj poljoprivredne proizvodnje

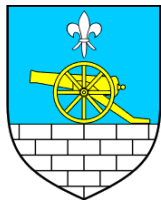

SLABOSTI

- Pozicioniranje Općine kao ispodprosječne rangirane Općine
 - Visoka starost stanovništva
 - Nedovoljno educirano stanovništvo
- Kontinuirano smanjenje broja stanovnika na području Općine
- Nedovoljno razvijeno gospodarstvo i gospodarska infrastruktura
 - Mali broj poduzetnika i zaposlenih u poduzetništvu
 - Slaba obrazovna struktura
 - Nedostatak društvene infrastrukture
- Nedovoljna informiranost o mogućnostima financiranja iz EU fondova
 - Nedostatna razina razvijenosti komunalnih usluga
 - Nedostata društvenih, kulturnih i sportskih sadržaja
- Ne postoji kanalizacijska mreža otpadnih i oborinskih voda kao ni pročistača otpadnih voda

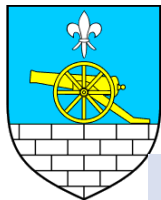
PRILIKE

- Mogućnost razvoja malih i srednjih poduzeća u kontekstu mogućnosti koje pružaju strukturni fondovi EU
 - Mogućnost razvoja poljoprivredne proizvodnje i agro-turizma
 - Pogodno područje za razvoj ekološke poljoprivredne proizvodnje
- Suradnja sa susjednim mjestima po pitanju gradnje većih infrastrukturnih objekata
 - Mogućnosti razvoja turističke infrastrukture i turističke ponude
 - Blizina lječilišnog turizma, odredišta lovnog turizma, vinskih cesta
 - Mogućnost razvoja kulturnog turizma i kulturno – kreativnih djelatnosti
- Dostupnost financijskih sredstava iz europskih fondova za daljnji razvoj komunalne infrastrukture (izgradnja adekvatne vodoopskrbne mreže kao i sustav odvodnje)
 - Blizina grada Bjelovara kao potencijalnog tržišta za prodaju proizvoda i usluga
 - Veća mogućnost korištenja sredstava EU fondova u svrhu zaštitu kulturne baštine
- Povećanje sposobnosti za pripremu razvojnih projekata na lokalnoj razini raznim edukacijama
- Planirana realizacija projekata kroz alternativne modele financiranja (npr. javno-privatno partnerstvo)
- Planiranje razvoja Općine kako bi se povećala efikasnost upravljanja Općinom i razvoj Općine

PRIJETNJE

- Nestajanje obrta i samostalnih djelatnosti
 - Trend depopulacije stanovništva
 - Trend iseljavanja stanovništva
- Spora provedba operativnih razvojnih programa na nacionalnoj razini
 - Odljev stručnog i visokoobrazovanog stanovništva
- Sporo rješavanje potrebnih akata za poduzetništvo (građevinske dozvole i sl.)
- Neriješeni imovinsko pravni odnosi te neusklađenost zemljišnih knjiga i katastra
 - Propadanje kulturne baštine radi nedostatka brige i novčanih sredstava
 - Ugroženost kulturnog identiteta Općine

3.4. Vizija i misija

Vizija Općine Sirač preuzeta je iz Provedbenog programa Općine Sirač za razdoblje 2021.-2025. godine i glasi:

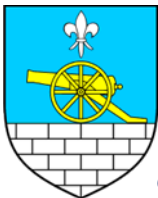
„Općina koja racionalno koristi prirodne resurse, brine o prirodi i okolišu, prepoznata po zadovoljnim stanovnicima svih dobnih skupina, modernoj i očuvanoj infrastrukturi i turističkim ponudama.“

Misija Općine Sirač se očituje kroz sljedeće: „Općina koja ulaganjem u poticajne mjere, prijavom na natječaje ulaže u obrazovanje, infrastrukturu, gospodarstvo, društvo, ljudske resurse te okoliš i kulturnu baštinu sa ciljem unapređenja općine“.

3.5. Strateška područja

Kako bi se realizirala navedena vizija te misija, definirano je šest strateških područja: Upravljanje Općinom i uslugama, Kvaliteta života, Ekonomija, Okoliš, Temeljne usluge, Održiv promet i mobilnost.

U nastavku je svako strateško područje razloženo zasebno te su definirane prioritetne mjere za realizaciju. Nakon toga postavljen je detaljni opis mjere sa specifičnim aktivnostima, mogućim izvorima financiranja, ključnim dionicima i dinamikom provedbe.

Graf 6 Vizija, strateška područja i mjere

„Općina koja racionalno koristi prirodne resurse, brine o prirodi i okolišu, prepoznata po

zadovoljnim stanovnicima svih dobnih skupina, modernoj i očuvanoj infrastrukturi i

turističkim ponudama.“

*Strateško područje 1:
Upravljanje Općinom i
uslugama*

*Strateško područje 2: Kvaliteta
života*

*Strateško područje 3:
Ekonomija*

Strateško područje 4: Okoliš

*Strateško područje 5: Temeljne
usluge*

*Strateško područje 6: Održiv
promet i mobilnost*

1.1. Uspostava digitalne platforme za pametnu upravu

1.2. Uvođenje sustava za registraciju i autentifikaciju za pristup digitalnim uslugama

1.3. Unaprjeđenje sustava za upravljanje podacima

1.4. Unaprjeđenje sustava za strateško planiranje

2.1. Edukacija stanovništva

2.2. Poticanje sudjelovanja stanovništva u razvoju Općine

3.1. Razvoj pametnih rješenja za poticanje razvoja gospodarstva

3.2. Razvoj pametnih rješenja za turizam

4.1. Razvoj energetske učinkovite infrastrukture

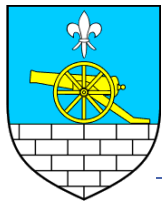
4.2. Razvoj pametnog upravljanja sustavima vode i odvodnje, električne, plinske i druge infrastrukture

5.1. Razvoj pametne društvene infrastrukture

5.2. Izgradnja infrastrukture za korištenje digitalnih tehnologija

6.1. Postavljanje e-Punionica za električna motorna vozila

6.2. Razvoj pametne prometne infrastrukture

Strategija razvoja pametne Općine Sirač do 2026. godine

3.5.1. Strateško područje 1: upravljanje Općinom i uslugama

Strateško područje 1: Upravljanje Općinom i uslugama usmjereno je na unaprjeđenje kapaciteta javne uprave, a koja predstavlja temelj za daljnji razvoj Općine te stvaranje boljeg životnog standarda. Uzimajući u obzir kako je većina prigovora na rad javne uprave usmjerena na predugo trajanje, nepotrebnu složenost procesa, nejasne nadležnosti institucija, teško dostupne kontakte te radno vrijeme institucija, ovim strateškim ciljem nastoji se riješiti neki od navedenih problema⁵.

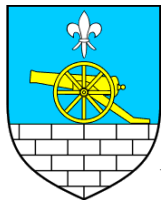
Pametna Općina koncept je koji je između ostalog usmjeren na pametnu Općinsku upravu te pametnu upravu svih poduzeća povezanih s Općinom. Uzimajući u obzir kako je upravo pametna uprava preduvjet za razvijanje pametnog upravljanja, odnosno preduvjet za efikasnije upravljanje Općinom i infrastrukturom, ovim strateškim ciljem teži se transformaciji rada Općinske uprave te načina pružanja usluga koristeći napredne digitalne tehnologije.

Pametna uprava usmjerena je na pružanje relevantnih informacija stanovništvu, a koje posljedično proizvodi maksimalnu uključenosti stanovnika u donošenje relevantnih odluka važnih za razvoj navedenog područja. Sve skupa posljedično doprinosi povećanoj učinkovitosti i transparentnosti javne uprave. Osim stanovništva, pametna uprava je usmjerena i na razvoj poticajnog okruženja za privatni sektor.

Tijekom procesa realizacije pametne Općine treba voditi brigu o novoj administrativnoj strukturi i načinima komunikacije između različitih tijela te komunikaciji između tijela i građana. Pametna Općina podrazumijeva digitalnu komunikaciju što ubrzava i pojednostavljuje procese, odnosno štedi resurse vremena i novaca.

Preduvjeti koje je potrebno ispuniti za realizaciju navedenog cilja uglavnom se tiču financiranja investicija usmjerenih na razvoj i primjenu programa i aplikacija, aktivna uključenost i zainteresiranost stanovništva za korištenje usluga pametne uprave, digitalna pismenost kao osnovni preduvjet za korištenje digitalnih tehnologija pametne uprave, te pristup internetu za korištenje digitalnih tehnologija. Prilikom razvoja koncepta pametne uprave važno je uzeti u obzir navedene izazove te usmjeriti se na njihovo otklanjanje.

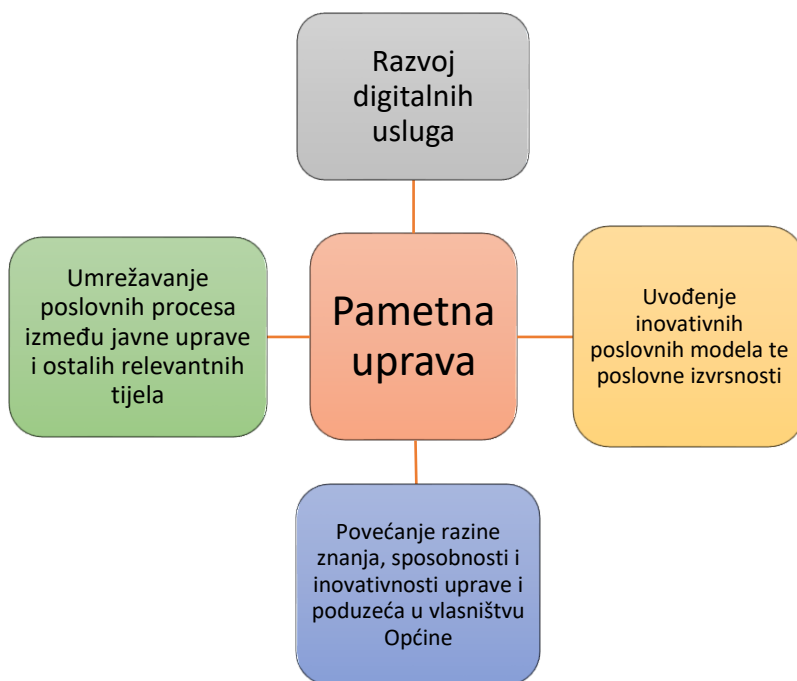
⁵ Ministarstvo pravosuđa i uprave (2015). Strategija razvoja javne uprave za razdoblje 2015. do 2020. godine

Strategija razvoja pametne Općine Sirač do 2026. godine

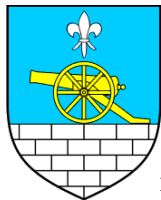
Uzimajući u obzir kako razvoj pametne uprave predstavlja proces potrebno je uzeti u obzir više dimenzija. Kako bi se iskoristila što veća korist od implementacije pametne uprave, potrebno je kontinuirano raditi na razvoju i kvaliteti digitaliziranih javnih usluga za stanovnike. U tome smislu potrebno je raditi na umrežavanju poslovnih procesa između javne uprave i ostalih relevantnih tijela, kontinuirano raditi na povećanju razine znanja, sposobnosti i inovativnosti uprave i poduzeća u vlasništvu Općine koje se očituje u poboljšanju korisničkog iskustvu, educiranju zaposlenih osoba u upravi, ustanovi i poduzećima, uvođenju inovativnih poslovnih modela te poslovne izvrsnosti, te kontinuirano raditi na razvoju digitalnih usluga.

Slika 7 Pametno upravljanje Općinom

Nositelj implementacije strateškog cilja jest Općinska uprava Općine Sirač te jedinstveni upravni odjel Općine. Ostali subjekti koji sudjeluju u realizaciji strateškog cilja su sva poduzeća i ustanove osnovana od strane Općine Sirač.

Ciljna skupina projekta su javna tijela – Općinska uprava koja će na ovaj način povećati kapacitete za pripremu i provedbu javnih politika i projekata, a čime će se stvoriti temelj za veću razinu transparentnosti i rada, efikasnosti i efektivnosti, odnosno povećati kvaliteta poslovanja Općine. Krajnji korisnici su stanovnici Općine te drugi posjetitelji koji će

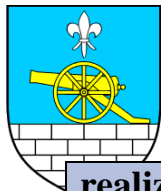
Strategija razvoja pametne Općine Sirač do 2026. godine

realizacijom projekta ostvariti veću razinu dostupnosti usluga i informacija potrebnih za ostvarenje vlastitih potreba i prava što će dovesti do većeg povjerenja javne uprave prema stanovnicima.

Mjere kojima će se ostvariti realizacija strateškog cilja 1: Upravljanje Općinom i uslugama su sljedeće:

- 1.1. Uspostava digitalne platforme za pametnu upravu
- 1.2. Uvođenje sustava za registraciju i autentifikaciju za pristup digitalnim uslugama
- 1.3. Unaprjeđenje sustava za upravljanje podacima
- 1.4. Unaprjeđenje sustava za strateško planiranje

<i>Mjera 1.1. Uspostava digitalne platforme za pametnu upravu</i>	
Opis	<p>Općinska uprava trenutačno nije digitalizirana zbog čega ni same usluge Općinske uprave nisu digitalizirane a što dovodi do toga da se na realizaciju poslovnih procesa gubi previše resursa poput vremena i novaca.</p> <p>Kako bi se navedeno unaprijedilo, mjerom 1.1. Mjera Uspostava digitalne platforme za pametnu upravu postaviti će se osnovni preduvjet za digitalizaciju Općine – digitalna platforma za realizaciju koncepta pametne uprave. Mjera obuhvaća realizaciju digitaliziranog sustava koji će ubrzati i pojednostaviti poslovne procese unutar Općine. Navedeni sustav dovesti će do umreženosti koja olakšava i potiče razmjenu informacija podataka između ključnih dionika. Tijekom uvođenja sustava digitalnih usluga potrebno je uspostaviti nove administrativne strukture te načine komunikacije. Digitalne usluge uključuju digitalizaciju administrativnih podataka i digitalizaciju procesa javnih usluga koje Općina obavlja. Na ovaj se način administrativni postupci obavljaju digitalno bez fizičke razmjene podataka, a stanovnicima i poduzetnicima podaci postaju pristupačniji i dostupniji u digitalnom formatu. Navedena platforma služi kao podloga za kvalitetnu komunikaciju između dionika, kao i podloga za predlaganje i razvoj novih ideja za unaprjeđenje različitih dimenzija društvenog života na navedenom području.</p>
Indikativne aktivnosti za	<ul style="list-style-type: none">❖ Uspostava kataloga usluga❖ Definiranje organizacijske strukture za interno umrežavanje između važnih dionika

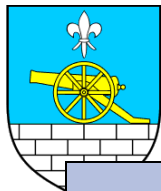

Strategija razvoja pametne Općine Sirač do 2026. godine

realizaciju mjere	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Implementacija platforme kao jedinstvene točke pristupa za razmjenu podataka, integraciju poslovnih procesa i automatsko aktiviranje zahtjeva s portala ❖ Definiranje odgovornosti, funkcionalnosti te strukture upravljanja digitalnim uslugama
Financiranje	Financijska sredstva biti će osigurana kroz lokalni, regionalni i nacionalni proračun, odnosno sredstva Europske unije.
Nositelj mjere	<p>Nositelj implementacije strateškog cilja jest Općinska uprava Općine Sirač te jedinstveni upravni odjel Općine.</p> <p>Ciljna skupina projekta su javna tijela – Općinska uprava koja će na ovaj način povećati kapacitete za pripremu i provedbu javnih politika i projekata, a čime će se stvoriti temelj za veću razinu transparentnosti i rada, efikasnosti i efektivnosti, odnosno povećati kvaliteta poslovanja Općine. Krajnji korisnici su stanovnici Općine te drugi posjetitelji koji će realizacijom projekta ostvariti veću razinu dostupnosti usluga i informacija potrebnih za ostvarenje vlastitih potreba i prava što će dovesti do većeg povjerenja javne uprave prema stanovnicima.</p>
Pokazatelj učinka	Realiziran portal Općine kroz koji su dostupne relevantne informacije.

Mjera 1.2. Uvođenje sustava za registraciju i autentifikaciju za pristup digitalnim uslugama uprave

Opis	<p>Općinska uprava trenutačno nije digitalizirana zbog čega ni same usluge Općinske uprave nisu digitalizirane a što dovodi do toga da se na realizaciju poslovnih procesa gubi previše resursa poput vremena i novaca.</p> <p>Kako bi se navedeno unaprijedilo, mjerom 1.2. Mjera Uvođenje sustava za registraciju i autentifikaciju za pristup digitalnim uslugama uprave unaprijediti će se mjera 1.1. Uspostava digitalne platforme za pametnu upravu te će se dodatni dodatna performansa kojom će se omogućiti registracija i autentifikacija za pristup digitalnim uslugama, a služi kako bi se omogućio siguran i individualiziran pristup informacijama kroz osobni korisnički pretinac. Osobni korisnički pretinac sustav je koji generira za pojedinca važne informacije o situacijama i događajima vezanima za osobna prava pojedinaca. Autentifikacija je u tome smislu važan element koji</p>
-------------	---

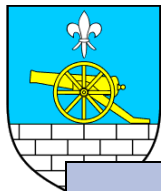

Strategija razvoja pametne Općine Sirač do 2026. godine

	podrazumijeva informacijsku sigurnost te zaštitu osobnih podataka. Jedinstveni sustav registracije omogućuje sigurno i transparentno korištenje sustava digitalnih usluga uprave.
Indikativne aktivnosti za realizaciju mjere	<ul style="list-style-type: none">❖ Uspostava centralnog sustava koji prikuplja informacije i dokumente❖ Uspostava sustava pohranjivanja i praćenja dokumentacije, kao i sustav upravljanja zahtjevima❖ Osiguravanje upravljanja i funkcioniranja sustava te koordinaciju
Financiranje	Financijska sredstva biti će osigurana kroz lokalni, regionalni i nacionalni proračun, odnosno sredstva Europske unije.
Nositelj mjere	<p>Nositelj implementacije strateškog cilja jest Općinska uprava Općine Sirač te jedinstveni upravni odjel Općine.</p> <p>Ciljna skupina projekta su javna tijela – Općinska uprava koja će na ovaj način povećati kapacitete za pripremu i provedbu javnih politika i projekata, a čime će se stvoriti temelj za veću razinu transparentnosti i rada, efikasnosti i efektivnosti, odnosno povećati kvaliteta poslovanja Općine. Krajnji korisnici su stanovnici Općine te drugi posjetitelji koji će realizacijom projekta ostvariti veću razinu dostupnosti usluga i informacija potrebnih za ostvarenje vlastitih potreba i prava što će dovesti do većeg povjerenja javne uprave prema stanovnicima.</p>
Pokazatelj učinka	Uveden sustav za registraciju i autentifikaciju korisnika za pristup digitalnim uslugama uprave.

Mjera 1.3. Unaprjeđenje sustava za upravljanje podacima

Opis	<p>Česti problem koji se javlja prilikom digitalizacije poslovnih procesa upravo je nedostatan unaprjeđenje sustava. Zbog toga pada funkcionalnost i optimiziranost poslovnih procesa te se javljaju teškoće s korištenjem i neminovno nezadovoljstvo iskustvom korištenja takvog sustava.</p> <p>Upravo zbog toga je definirana i Mjera 1.3. Unaprjeđenje sustava za upravljanje podacima koja se realizira kroz uvođenje moderniziranih tehnologija i umrežavanjem poslovnih procesa. Kroz mjeru unaprjeđenja sustava za upravljanje podacima povećava se transparentnost i efikasnost rada Općine. Uzimajući u obzir brojne</p>
-------------	--

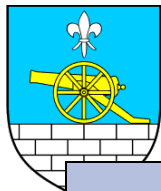

Strategija razvoja pametne Općine Sirač do 2026. godine

	aktivnosti i procese koji podrazumijevaju velike količine podataka koje je potrebno pohraniti i obraditi, potrebno je kontinuirano ulagati u unaprjeđenje sustava za upravljanje podacima, a kako bi se povećala brzina i kvaliteta pružanja navedenih usluga, ali i posljedično kvalitetnijih i informiranijih odluka od strane Općine.
Indikativne aktivnosti za realizaciju mjere	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Analiza zahtjeva i Plan rada usklađivanja s normama ❖ Mjerenje performansi ❖ Izvješćivanje ❖ Kontinuirano poboljšanje i praćenje
Financiranje	Financijska sredstva biti će osigurana kroz lokalni, regionalni i nacionalni proračun, odnosno sredstva Europske unije.
Nositelj mjere	<p>Nositelj implementacije strateškog cilja jest Općinska uprava Općine Sirač te jedinstveni upravni odjel Općine.</p> <p>Ciljna skupina projekta su javna tijela – Općinska uprava koja će na ovaj način povećati kapacitete za pripremu i provedbu javnih politika i projekata, a čime će se stvoriti temelj za veću razinu transparentnosti i rada, efikasnosti i efektivnosti, odnosno povećati kvaliteta poslovanja Općine. Krajnji korisnici su stanovnici Općine te drugi posjetitelji koji će realizacijom projekta ostvariti veću razinu dostupnosti usluga i informacija potrebnih za ostvarenje vlastitih potreba i prava što će dovesti do većeg povjerenja javne uprave prema stanovnicima.</p>
Pokazatelj učinka	Unaprjeđen sustav za upravljanje podacima.

Mjera 1.4. Unaprjeđenje sustava za strateško planiranje

Opis	<p>Problem većine Općina na razini Republike Hrvatske predstavlja nedovoljna usmjerenost na planiranje razvoja Općine, a zbog čega dolazi do nedostatno iskorištenih kapaciteta i prilika Općine, odnosno do nedostatnog razvoja Općine.</p> <p>Kako bi se iskoristili svi kapaciteti i prilike koje Općina ima, te umanjile slabosti i izbjegle prijetnje, potrebno je dodatnu pozornost usmjeriti na strateško planiranje. Strateškim planiranje Općine definiraju što žele postići i koliko im novaca treba da to postignu, odnosno određuju da li su navedeno postigle ili nisu. Bez dobrog i</p>
-------------	---

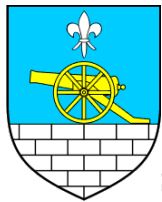

Strategija razvoja pametne Općine Sirač do 2026. godine

	kvalitetnog strateškog planiranja, nije moguće utvrditi napredak Općine. Upravo iz tog razloga strateško planiranje jedno je od važnih sastavnica pametne Općine.
Indikativne aktivnosti za realizaciju mjere	<ul style="list-style-type: none">❖ Definiranje usmjerenja i indikatora kroz strateške dokumente❖ Kontinuirano praćenje rezultata❖ Ocjenjivanje rezultata❖ Unaprjeđivanje sustava sukladno prepoznatim potrebama
Financiranje	Financijska sredstva biti će osigurana kroz lokalni, regionalni i nacionalni proračun, odnosno sredstva Europske unije.
Nositelj mjere	<p>Nositelj implementacije strateškog cilja jest Općinska uprava Općine Sirač te jedinstveni upravni odjel Općine.</p> <p>Ciljna skupina projekta su javna tijela – Općinska uprava koja će na ovaj način povećati kapacitete za pripremu i provedbu javnih politika i projekata, a čime će se stvoriti temelj za veću razinu transparentnosti i rada, efikasnosti i efektivnosti, odnosno povećati kvaliteta poslovanja Općine. Krajnji korisnici su stanovnici Općine te drugi posjetitelji koji će realizacijom projekta ostvariti veću razinu dostupnosti usluga i informacija potrebnih za ostvarenje vlastitih potreba i prava što će dovesti do većeg povjerenja javne uprave prema stanovnicima.</p>
Pokazatelj učinka	<p>Donesen minimalno jedan strateški dokument.</p> <p>Realizirani rezultati definirani strateškim dokumentima.</p>

3.5.2. Strateško područje 2: kvaliteta života

Ruralna područja susreću se sa problemima poput nedostatnih ljudskih i materijalnih resursa, iseljavanja, slabijeg obrazovanog stanovništva, starenja stanovništva te drugih specifičnih socijalnih problema. Uzimajući u obzir kako društvo čini središnju točku koncepta pametne Općine koje je ujedno i njegov najosjetljiviji dio, pametna Općina nastoji koristiti digitalne tehnologije poput digitalnih platformi kako bi unaprijedila kvalitetu i životni standard koristeći takve oskudne resurse i mogućnosti.

Strategija razvoja pametne Općine Sirač do 2026. godine

S obzirom na to, strateškim područjem 2: Kvaliteta života nastoji se maksimalno uključiti stanovništvo s područja Općine kako bi se iskoristile sve dostupne mogućnosti na području Općine kroz korištenje digitalnih rješenja. Utjecaj na kvalitetu života kroz digitalne tehnologije podrazumijeva jačanje socijalnog kapitala te poboljšanje lokalnih društvenih sadržaja, a koje uz sebe vežu i mnoštvo izazova poput: dobi, dostupnosti usluga, koheziju zajednice, postojeće vještine, kvalifikaciju stanovništva te druge, a na koje je potrebno posebno obratiti pažnju kako bi se na navedene izazove što adekvatnije odgovorilo.

Ključni čimbenik pametne Općine predstavlja informacijsko – komunikacijska tehnologija, društvene mreže, digitalne platforme i povezani uređaji, a preduvjet za razvoj pametnog društva predstavlja osnaženo društvo koje posjeduje visoku razinu obrazovanja i društvene osviještenosti. Kroz ovu mjeru ulagati će se u taj preduvjet.

S obzirom na veliki potencijal koje digitalne tehnologije imaju u kulturi, sportu i obrazovanju, a koje se ostvaruju kroz uspješnu povezanost različitih dionika, moguće je smanjiti ili čak neutralizirati neke od navedenih problema.

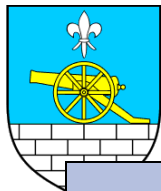
Nositelj implementacije strateškog cilja jest Općinska uprava Općine Sirač te jedinstveni upravni odjel Općine. Ostali subjekti koji sudjeluju u realizaciji strateškog cilja su sva poduzeća i ustanove osnovana od strane Općine Sirač, odnosno druge pravne i fizičke osobe na području Općine.

Ciljna skupina su zaposlenici Općine, ali i stanovništvo Općine koje će na ovaj način povećati svoje resurse u pogledu znanja i vještina čime će se osnažiti kapaciteti za realizaciju strateškog područja. Krajnji korisnici su drugi posjetitelji Općine koji će realizacijom područja ostvariti veću razinu dostupnosti usluga i informacija potrebnih za realiziranje vlastitog boravka na području Općine.

Mjere kojima će se ostvariti realizacija strateškog cilja 2: Kvaliteta života su slijedeće:

2.1. Edukacija stanovništva

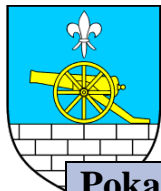
2.2. Poticanje sudjelovanja stanovništva u razvoju Općine

Strategija razvoja pametne Općine Sirač do 2026. godine

Mjera 2.1. Edukacija stanovništva

Opis	<p>Većina stanovništva Općine ima završenu srednju i osnovnu školu, dok veliki udio stanovništva nije digitalno pismen. Nedostatno obrazovanje i digitalna pismenost uvelike ograničavaju mogućnosti korištenja digitalnih tehnologija u svrhu razvoja koncepta pametne Općine, a i čine ograničavajući faktor za daljnji razvoj područja Općine. Kako bi se smanjio navedeni problem definirana je mjera 2.1. Edukacija stanovništva koja je usmjerena na zaposlenike u Općinskoj upravi, te na stanovništvo Općine.</p> <p>Edukacija predstavlja preduvjet za uspješno realiziranje navedenog strateškog područja, odnosno realiziranje koncepta pametne Općine. Mjera ima za cilj razvijanje digitalne pismenosti stanovništva na području Općine, a kako bi se unaprijedila razina korištenja informacijsko – komunikacijskih usluga dostupnih kroz sustav digitalne uprave. U tome smislu potrebno je unaprijediti informatičku pismenost i digitalne vještine osoba zaposlenih u Općinskoj upravi, a kako bi iskoristile sve mogućnosti dostupnih tehnologija te razvile nove digitalne usluge kojima bi se odgovorilo na potrebe lokalnog stanovništva. S druge strane, informatička pismenost preduvjet je za korištenje digitalnog sustava uprave, odnosno preduvjet za brže, efikasnije i kvalitetnije ostvarivanje osobnih prava.</p>
Indikativne aktivnosti za realizaciju mjere	<ul style="list-style-type: none">❖ Razvoj informatičke pismenosti osoba zaposlenih u Općinskoj upravi❖ Razvoj informatičke pismenosti stanovništva Općine
Financiranje	Financijska sredstva biti će osigurana kroz lokalni, regionalni i nacionalni proračun, odnosno sredstva Europske unije.
Nositelj mjere	<p>Nositelj implementacije strateškog cilja jest Općinska uprava Općine Sirač te jedinstveni upravni odjel Općine. Ostali subjekti koji sudjeluju u realizaciji strateškog cilja su sve druge pravne i fizičke osobe na području Općine.</p> <p>Ciljna skupina su zaposlenici Općine, ali i stanovništvo Općine koje će na ovaj način povećati svoje resurse u pogledu znanja i vještina čime će se osnažiti kapaciteti za realizaciju strateškog područja. Krajnji korisnici su drugi posjetitelji Općine koji će realizacijom područja ostvariti veću razinu dostupnosti usluga i informacija potrebnih za realiziranje vlastitog boravka na području Općine.</p>

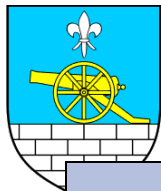

Strategija razvoja pametne Općine Sirač do 2026. godine

Pokazatelj učinka	<p>Održana minimalno jedna edukacija povećanja informatičke pismenosti za zaposlene osobe u Općinskoj upravi.</p> <p>Održana minimalna jedna edukacija povećanja informatičke pismenosti za stanovništvo s područja Općine.</p>
--------------------------	---

Mjera 2.2. Poticanje sudjelovanja stanovništva u razvoju Općine

Opis	<p>Uključenost stanovništva u razvoj nekog područja još uvijek je na nedovoljnoj razini na prostoru cijele Republike Hrvatske. Uzimajući u obzir kako proaktivnim djelovanjem stanovništva mogu biti nadomještene neke nedostupne usluge na području Općine, odnosno mogu biti riješeni specifični problemi Općine, potrebno je djelovati na aktiviranje stanovnika kroz jačanje socijalnog kapitala, a kako bi se riješili specifični problemi vezani za navedenu sredinu. Potrebno je ulagati u kapacitete koji doprinose samoorganizaciji stanovništva, a koji imaju potencijala realizirati socijalne inovacije kojima bi se učinkovito djelovalo na prevenciju i otklanjanje socijalnih rizika. U tome smislu najvažniji aspekti u koje je potrebno ulagati su jačanje socijalnog kapitala, otvorenosti sustava za inovacije, kao i volonterstvo. Socijalne inovacije potpomažu integraciji, doprinose unaprjeđenju socijalne kohezije te tako utječu na socijalne rizike, a ključna uloga u svemu tome je partnerstvo između različitih dionika, odnosno civilnog sektora, tržišta i javne uprave.</p>
Indikativne aktivnosti za realizaciju mjere	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Jačanje kapaciteta za inovacije u društvenoj sferi ❖ Izrada programa poticanja participiranja stanovništva u procesima razvoja Općine
Financiranje	<p>Financijska sredstva biti će osigurana kroz lokalni, regionalni i nacionalni proračun, odnosno sredstva Europske unije.</p>
Nositelj mjere	<p>Nositelj implementacije strateškog cilja jest Općinska uprava Općine Sirač te jedinstveni upravni odjel Općine. Ostali subjekti koji sudjeluju u realizaciji strateškog cilja su sve druge pravne i fizičke osobe na području Općine.</p> <p>Ciljna skupina su zaposlenici Općine, ali i stanovništvo Općine koje će na ovaj način povećati svoje resurse u pogledu znanja i vještina čime će se osnažiti kapaciteti za realizaciju strateškog područja. Krajnji korisnici su drugi posjetitelji Općine koji će</p>

Strategija razvoja pametne Općine Sirač do 2026. godine

	realizacijom područja ostvariti veću razinu dostupnosti usluga i informacija potrebnih za realiziranje vlastitog boravka na području Općine.
Pokazatelj učinka	Pružena podrška za minimalno jednu socijalnu inovaciju.

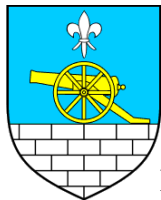
3.5.3. Strateško područje 3: ekonomija

Problem ruralnih ekonomija predstavljaju slabi demografski trendovi, često praćeni s visokom stopom iseljavanja, nižim obrazovnim dostignućima te nedostatak mogućnosti razvoja poslovanja u odnosu na urbane sredine, problem nedovoljne razvijenosti poljoprivrede, te nepostojanje jačih gospodarskih dionika na tržištu. Kako bi se značajno unaprijedilo trenutno stanje Općine, potrebno je o ekonomiji ruralnog prostora promišljati kroz prizmu pametne ekonomije.

Pametna ekonomija podrazumijeva gospodarstvo temeljeno na prikupljanju, obradi i analizi informacija o ekonomiji, usmjeravanje fokusa prema zdravoj ekonomiji te pravovremena i strateška raspodjela dostupnih sredstava kako bi se razvile nove i unaprijedile stare djelatnosti, kao i ulaganje u postojeće i buduće kapacitete stanovništva. Svrha navedenog pametnog gospodarstva jest razvijanje standarda i kvalitete života kako bi se potaknuo ostanak stanovništva na prostorima Općine, odnosno omogućila demografska obnova navedene sredine.

Uzimajući u obzir kako je ekonomija ključna poluga za razvoj određenog područja te je zato potrebno o njoj razmišljati kroz kontekst uporabe digitalnih tehnologija. Ekonomija utječe na mogućnosti zapošljavanja na području Općine te omogućava punjenje proračuna čime je moguće potaknuti daljnji razvoj područja. U tome smislu, potrebno je ulagati u osnovnu infrastrukturu za gospodarsku djelatnost, ulaganje u istraživanje i razvoj te društveni okvir navedenog područja. Uz razvoj osnovnih djelatnosti, dobru nadopunu ekonomiji predstavlja mogući razvoj pametnog turizma.

Glavna svrha strateškog područja poticanje je razvoja gospodarstva kroz razvoj postojećih te osnivanje ili privlačenje novih poduzeća. Razmjena znanja između relevantnih dionika važan je preduvjet u tome.

Strategija razvoja pametne Općine Sirač do 2026. godine

Nositelj implementacije strateškog cilja jest Općinska uprava Općine Sirač te jedinstveni upravni odjel Općine. Ostali subjekti koji sudjeluju u realizaciji strateškog cilja su sva poduzeća i ustanove osnovana od strane Općine Sirač.

Ciljna skupina su javna tijela – Općinska uprava koja će na ovaj način povećati kapacitete za pripremu i provedbu javnih politika i projekata, a čime će se stvoriti temelj za veću razinu transparentnosti i rada, efikasnosti i efektivnosti, odnosno povećati kvaliteta poslovanja Općine. Ciljna skupina su i poslovni subjekti koji će na ovaj način moći dobiti informaciju i uslugu brže i kvalitetnije, a čime će se postići veća efikasnosti, efektivnost te funkcionalnost. Krajnji korisnici su stanovnici Općine te drugi posjetitelji koji će realizacijom projekta ostvariti veću razinu dostupnosti usluga i informacija potrebnih za ostvarenje vlastitih potreba i prava što će dovesti do većeg povjerenja javne uprave prema stanovnicima.

S obzirom na to, strateškim područjem 3: Ekonomija definirane su slijedeće mjere:

3.1. Razvoj pametnih rješenja za poticanje razvoja gospodarstva

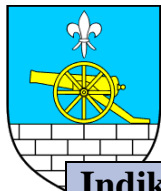
3.2. Razvoj pametnih rješenja za turizam

Mjera 3.1. Razvoj pametnih rješenja za poticanje razvoja gospodarstva

Opis

Problem Općine predstavlja veliki udio nezaposlenih osoba, veliki udio osoba koje ostvaruju nedostatan prihod za kvalitetan život, veliki udio neaktivnog i starog stanovništva te loši demografski trendovi uz iseljavanje stanovništva što sve doprinosi lošem stanju gospodarstva. Dodatni problemi vezani su za nedostatan razvoj poljoprivrede na području uslijed problema nedostatnih veličina poljoprivrednog zemljišta te neriješene imovinsko – pravnim odnosima.

Kako bi se na navedene probleme adekvatno odgovorilo, definirana je i mjera 3.1. Razvoj pametnih rješenja za poticanje razvoja gospodarstva. U tome smislu planira se ulagati u pametna rješenja za razvoj gospodarstva koja će odgovarati na konkretne probleme na razini Općine vezane za otvaranje novih i unaprjeđivanje starih poduzeća kako bi postala konkurentna na širem tržištu. Kroz mjeru realizirati će se povezivanje gospodarskih subjekata i tijela javne vlasti

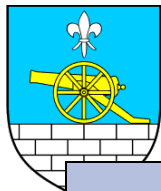

Strategija razvoja pametne Općine Sirač do 2026. godine

Indikativne aktivnosti za realizaciju mjere	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Povezivanje gospodarskih subjekata i tijela javne vlasti ❖ Poticanje razvoja pametnih rješenja za osnivanje novih i unaprjeđenje starih poduzeća
Financiranje	Financijska sredstva biti će osigurana kroz lokalni, regionalni i nacionalni proračun, odnosno sredstva Europske unije.
Nositelj mjere	<p>Nositelj implementacije strateškog cilja jest Općinska uprava Općine Sirač te jedinstveni upravni odjel Općine.</p> <p>Ciljna skupina su javna tijela – Općinska uprava koja će na ovaj način povećati kapacitete za pripremu i provedbu javnih politika i projekata, a čime će se stvoriti temelj za veću razinu transparentnosti i rada, efikasnosti i efektivnosti, odnosno povećati kvaliteta poslovanja Općine. Ciljna skupina su i poslovni subjekti koji će na ovaj način moći dobiti informaciju i uslugu brže i kvalitetnije, a čime će se postići veća efikasnosti, efektivnost te funkcionalnost. Krajnji korisnici su stanovnici Općine te drugi posjetitelji koji će realizacijom projekta ostvariti veću razinu dostupnosti usluga i informacija potrebnih za ostvarenje vlastitih potreba i prava što će dovesti do većeg povjerenja javne uprave prema stanovnicima.</p>
Pokazatelj učinka	<p>Povezani gospodarski subjekti i tijela javne vlasti kroz javni sustav.</p> <p>Razvijeno minimalno jedno pametno rješenje za poticanje razvoja poduzetništva.</p>

Mjera 3.2. Razvoj pametnih rješenja za turizam

Opis	<p>Iako postoje značajni potencijali za razvoj turizma na području Općine, on je i dalje nedovoljno razvijen, a što se očituje u malom broju posjetitelja Općine te malom broju noćenja u Općini, a koje uzrokuje slabe dodatne prihode Općine. Kako bi se navedeno promijenilo, potrebno je ulagati u razvoj turizma na navedenom području, a jedan od načina je i kroz razvoj pametnih rješenja u turizmu koja približavaju lokalnu ponudu posjetiteljima, doprinose pozitivnom iskustvu i pobuđuju želju turista za povratkom na isto mjesto.</p> <p>Pametna rješenja u tome smislu obuhvaćaju razvoj interaktivnih karata, turističkih aplikacija koje u sebi imaju naznačene sadržaje na području te razvoj drugih specifičnih usluga na području Općine, ali i služe za promociju domaće gastronomske</p>
-------------	---

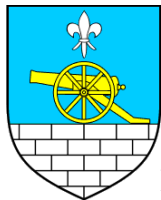

Strategija razvoja pametne Općine Sirač do 2026. godine

	karte, odnosno povezuju posjetitelje s lokalnim OPG-ima i njihovom ponudom čime se unaprijeđuje i sama turistička ponuda sredine.
Indikativne aktivnosti za realizaciju mjere	<ul style="list-style-type: none">❖ Razvoj karte lokalnih proizvođača hrane❖ Realizacija pametnih rješenja u području turizma
Financiranje	Financijska sredstva biti će osigurana kroz lokalni, regionalni i nacionalni proračun, odnosno sredstva Europske unije.
Nositelj mjere	<p>Nositelj implementacije strateškog cilja jest Općinska uprava Općine Sirač te jedinstveni upravni odjel Općine.</p> <p>Ciljna skupina su javna tijela – Općinska uprava koja će na ovaj način povećati kapacitete za pripremu i provedbu javnih politika i projekata, a čime će se stvoriti temelj za veću razinu transparentnosti i rada, efikasnosti i efektivnosti, odnosno povećati kvaliteta poslovanja Općine. Ciljna skupina su i poslovni subjekti koji će na ovaj način moći dobiti informaciju i uslugu brže i kvalitetnije, a čime će se postići veća efikasnost, efektivnost te funkcionalnost. Krajnji korisnici su stanovnici Općine te drugi posjetitelji koji će realizacijom projekta ostvariti veću razinu dostupnosti usluga i informacija potrebnih za ostvarenje vlastitih potreba i prava što će dovesti do većeg povjerenja javne uprave prema stanovnicima.</p>
Pokazatelj učinka	<p>Razvijena karta lokalnih proizvođača hrane.</p> <p>Razvijeno minimalno jedno pametno rješenje u području turizma.</p>

3.5.4. Strateško područje 4: okoliš

Očuvanost i zaštićenost prirode u ruralnoj sredini specifičnost je koja se veže uz ruralni prostor. Kako bi priroda opstala te se takvo stanje zadržalo, potrebno se dodatno usmjeriti na mjere kojima se promiče zaštita i očuvanje prirode, prirodne baštine te okoliša Općine, posebno uzimajući u obzir posljedice klimatskih promjena koje dovode do stavljanja naglaska na upravljanje prirodnim resursima i otpadom, odnosno učinkovitijem korištenju izvora energije.

Strategija razvoja pametne Općine Sirač do 2026. godine

Kako bi se navedenim resursima upravljalo kvalitetno, ovim strateškim područjem definirano je pametno upravljanje prirodnim resursima i okolišem kroz ulaganje u pametne energetske sustave koji omogućuju bolju energetska iskoristivost kroz korištenje obnovljivih izvora energije, a što dovodi do smanjenja troškova te negativnih posljedica na okoliš. Osim toga, navedenim ulaganjima doprinosi se većoj otpornosti infrastrukture na utjecaj klimatskih promjena. U takve se sustave ugrađuju posebni digitalni sustavi i pametna oprema uz postavljanje informacijsko - komunikacijske platforme za prikupljanje, obradu i razmjenu podataka, odnosno proračun i prikaz indikatora u sustavima infrastrukturnih mreža za opskrbu energijom poput električne, rasvjetne, plinske, vodovodne i dr. kako bi se pronašlo optimalno rješenje za izvođenje funkcija. Strateški cilj usmjeren je na razvijanje integrirane energetske mreže za učinkovito upravljanje osnovnom infrastrukturom kojom će se smanjiti troškovi održavanja te omogućiti korištenje daljnjih potencijala za razvoj pametnih rješenja.

Nositelj implementacije strateškog cilja jest Općinska uprava Općine Sirač te jedinstveni upravni odjel Općine. Ostali subjekti koji sudjeluju u realizaciji strateškog cilja su ustanove i tijela na području Općine.

Ciljna skupina projekta su javna tijela koja će na ovaj način osnažiti fizičke kapacitete za pripremu i provedbu javnih politika i programa, a čime će se stvoriti temelj za veću razinu efikasnosti i efektivnosti, odnosno povećati kvaliteta poslovanja Općine.

Krajnji korisnici su stanovnici Općine te drugi posjetitelji koji će realizacijom projekta ostvariti veću razinu dostupnosti usluga i informacija potrebnih za ostvarenje vlastitih potreba i prava što će dovesti do većeg povjerenja javne uprave prema stanovnicima.

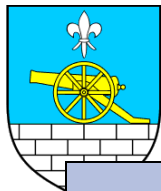
Mjere kojima će se realizirati strateško područje 4: Okoliš su slijedeće:

4.1. Razvoj energetske učinkovite infrastrukture

4.2. Razvoj pametnog upravljanja sustavima vode i odvodnje, električne, plinske i druge infrastrukture

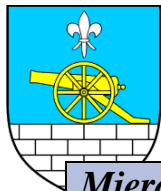
Mjera 4.1. Razvoj energetske učinkovite infrastrukture

Opis	
	Na razini područja Općine postoji nedostatan ulaganje u energetske učinkovite infrastrukture. Uzimajući u obzir sve veću potrebu za povećanjem otpornosti

Strategija razvoja pametne Općine Sirač do 2026. godine

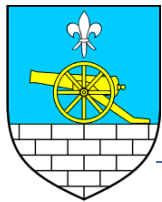
	<p>infrastrukture uslijed sve drastičnijih posljedica uzrokovanih klimatskim promjenama i drugim vanjskim faktorima na koje je teško ili nemoguće utjecati, ovom će se mjerom 4.1. Razvoj energetske učinkovite infrastrukture usmjeriti na povećanje energetske učinkovitosti infrastrukture na području Općine.</p> <p>Kako bi se navedena mjera realizirala potrebno je uvesti sustav mjerenja potrošnje energije u objektima u skladu s kojima će se odrediti prioriteta za realiziranje projekata smanjenja energetske potrošnje</p>
Indikativne aktivnosti za realizaciju mjere	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Razvoj energetske učinkovitosti javnih i stambenih zgrada na području Općine ❖ Razvoj energetske učinkovitosti javne rasvjete ❖ Širenje infrastrukturne mreže i obnova postojeće
Financiranje	Financijska sredstva biti će osigurana kroz lokalni, regionalni i nacionalni proračun, odnosno sredstva Europske unije.
Nositelj mjere	<p>Nositelj implementacije strateškog cilja jest Općinska uprava Općine Sirač te jedinstveni upravni odjel Općine. Ostali subjekti koji sudjeluju u realizaciji strateškog cilja su ustanove i tijela na području Općine.</p> <p>Ciljna skupina projekta su javna tijela koja će na ovaj način osnažiti fizičke kapacitete za pripremu i provedbu javnih politika i programa, a čime će se stvoriti temelj za veću razinu efikasnosti i efektivnosti, odnosno povećati kvaliteta poslovanja Općine.</p> <p>Krajnji korisnici su stanovnici Općine te drugi posjetitelji koji će realizacijom projekta ostvariti veću razinu dostupnosti usluga i informacija potrebnih za ostvarenje vlastitih potreba i prava što će dovesti do većeg povjerenja javne uprave prema stanovnicima.</p>
Pokazatelj učinka	<p>Razvijena energetska učinkovitost minimalno jednog objekata javne i stambene namjene.</p> <p>Razvijena energetska učinkovitost javne rasvjete na minimalno 500 metara duljine.</p>

Strategija razvoja pametne Općine Sirač do 2026. godine

Mjera 4.2. Razvoj pametnog upravljanja sustavima vode i odvodnje, električne, plinske i druge infrastrukture

Opis	<p>Područje Općine relativno je dobro pokriveno vodoopskrbom, elektroopskrbom te sustavom pošte i komunikacija. Problem predstavlja nepostojanje kanalizacije te zastarjelost cijelog sustava.</p> <p>Kako bi se navedeni problemi riješili mjerom 4.2. Razvoj pametnog upravljanja sustavima vode i odvodnje, električne, plinske i druge infrastrukture će se uvesti digitalna rješenja koja će unaprijediti postojeći sustav kroz analizu, prikupljanje i obradu podataka, a koji će dovesti do odabira optimalnog rješenja.</p>
Indikativne aktivnosti za realizaciju mjere	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Povećanje razine recikliranja uvođenjem pametnih rješenja ❖ Kreiranje platforme koja promiče kružno gospodarstvo i daje informacije važne za zaštitu okoliša ❖ Unaprjeđenje postojećih mreža vode i odvodnje, električne, plinske i druge infrastrukture uvođenjem sustava pametnih rješenja
Financiranje	Financijska sredstva biti će osigurana kroz lokalni, regionalni i nacionalni proračun, odnosno sredstva Europske unije.
Nositelj mjere	<p>Nositelj implementacije strateškog cilja jest Općinska uprava Općine Sirač te jedinstveni upravni odjel Općine. Ostali subjekti koji sudjeluju u realizaciji strateškog cilja su ustanove i tijela na području Općine.</p> <p>Ciljna skupina projekta su javna tijela koja će na ovaj način osnažiti fizičke kapacitete za pripremu i provedbu javnih politika i programa, a čime će se stvoriti temelj za veću razinu efikasnosti i efektivnosti, odnosno povećati kvaliteta poslovanja Općine.</p> <p>Krajnji korisnici su stanovnici Općine te drugi posjetitelji koji će realizacijom projekta ostvariti veću razinu dostupnosti usluga i informacija potrebnih za ostvarenje vlastitih potreba i prava što će dovesti do većeg povjerenja javne uprave prema stanovnicima.</p>
Pokazatelj učinka	<p>Minimalno jedno pametno rješenje u sustavu gospodarenja otpadom.</p> <p>Minimalno jedno implementirano pametno rješenje u sustavima vode i odvodnje, električne, plinske i druge infrastrukture.</p> <p>Realizacija platforme za promicanje kružnog gospodarstva i davanje informacija o zaštiti okoliša.</p>

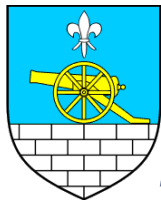
3.5.5. Strateško područje 5: temeljne usluge

Javna infrastruktura predstavlja jedan od značajnih čimbenika razvoja te bez nje nije moguće ostvariti rast i razvoj nekog područja. Ruralni prostori okarakterizirani su problemom nedostupnosti temeljnih usluga u odnosu na urbane sredine. Problem leži u nepostojanju fizičke infrastrukture namijenjene za osiguravanje temeljnih usluga, ali i u nedovoljnoj financijskoj održivosti navedene infrastrukture.

Navedenim izazovima svakako doprinose problematični demografski trendovi koji uključuju starenje stanovništva, iseljavanje, ali i probleme vezane za nezaposlenost i malu stopu aktivnosti stanovništva koji dovode do većih potreba za dodatnim specifičnim uslugama s jedne strane, ali i do teškoća u financiranju infrastrukture i usluga.

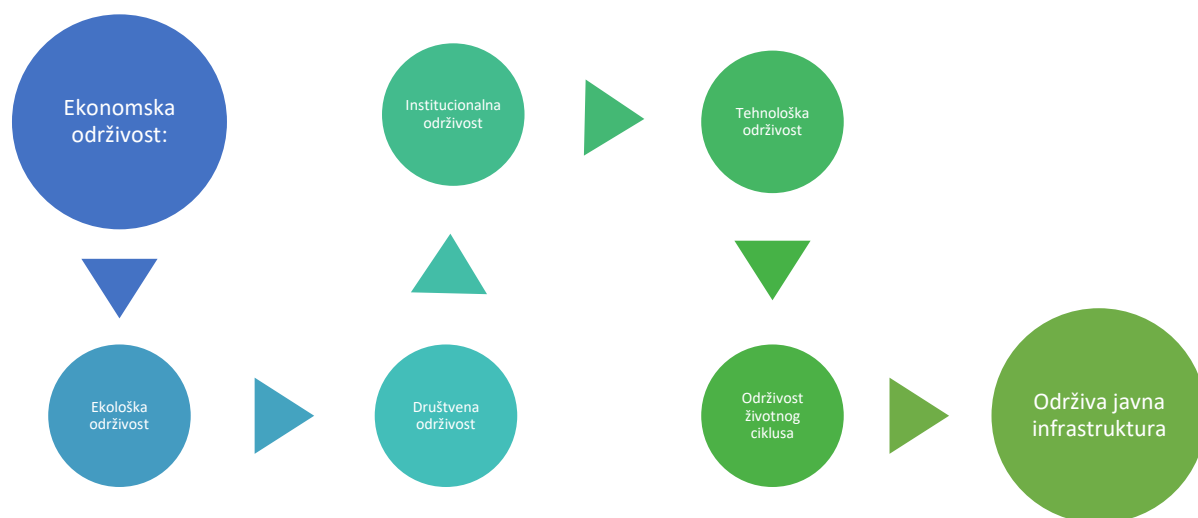
Kako bi se što adekvatnije odgovorilo na navedenu problematiku, potrebno je da javna infrastruktura bude što održivija, i to u pogledu ekonomske i financijske, ekološke, društvene i institucionalne održivosti. Ekonomska dimenzija tako podrazumijeva da je navedena građevina ekonomski profitabilna, ima financijsku održivost, instrument je za postizanje javnih politika; ekološki je prihvatljiva, dakle pruža zaštitu od prirodnih i klimatskih nepogoda, čuva okoliš i pruža zaštitu od onečišćenja, efikasno koristi resurse; omogućuje društvenu održivost kroz to što smanjuje siromaštvo i isključivost, doprinosi promicanju ljudskih prava te očuvanju kulturne baštine; te institucionalnu dimenziju koja podrazumijeva usklađenost sa strategijama, efikasno upravljanje i odgovornost, jačanje administrativnog kapaciteta i održivost pri promjenama. U odnosu na UN-ove kriterije za održivu infrastrukturu, World economic forum uključuje i dodatne kriterije poput: tehnološke održivosti koja se odnosi na održivost tehničko – tehnoloških rješenja te održivosti životnog ciklusa, odnosno održivosti objekta u njegovom životnom vijeku.⁶

⁶ United Nations: Guiding Principles on PeopleFirst Public-Private Partnership, dostupno na web stranici: <https://www.unceppp-icoe.org/people-first-ppps/what-are-people-first-ppps/>

Strategija razvoja pametne Općine Sirač do 2026. godine

Slika 8 Infografika svojstva održive javne infrastrukture

Nositelj implementacije strateškog cilja jest Općinska uprava Općine Sirač te jedinstveni upravni odjel Općine.

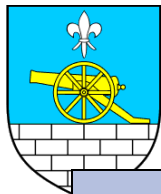
Ciljna skupina projekta su javna tijela – Općinska uprava koja će na ovaj način povećati fizičke kapacitete za realizaciju javnih politika i projekata, a čime će se stvoriti temelj za rast i razvoj područja te stanovništvo i poslovni subjekti na području Općine koje će na ovaj način dobiti infrastrukturu kojom će moći podmiriti svoje potrebe i realizirati svoja prava.

Krajnji korisnici su drugi posjetitelji koji će realizacijom strateškog područja ostvariti veću razinu dostupnosti usluga potrebnih za ostvarenje vlastitih potreba i prava što će dovesti do veće prepoznatljivosti i atraktivnosti Općine.

Mjere kojima će se realizirati Strateško područje 5: Temeljne usluge su slijedeće:

5.1. Razvoj pametne društvene infrastrukture

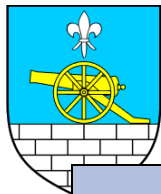
5.2. Izgradnja infrastrukture za korištenje digitalnih tehnologija

Strategija razvoja pametne Općine Sirač do 2026. godine

Mjera 5.1. Razvoj pametne društvene infrastrukture

Opis	<p>Problemi ruralnog područja povezani su s prisutnim ograničavajućim faktorima razvoja područja koja se očituju u nejednakoj distribuciji društvenih sadržaja i programa, kao i nejednakoj distribuciji društvene infrastrukture.</p> <p>Kako bi se stanovnicima Općine osigurao viši standard života te poboljšala kvaliteta života unaprijediti će se postojeća, te će izgraditi nova infrastruktura namijenjena za društvenu djelatnost, a koja će se zasnivati na primjeni pametnih rješenja i tehnologija kako bi navedena infrastruktura postala dostupnija za stanovništvo Općine. U tome smislu ulagati će se u integriranu i višenamjensku infrastrukturu koja će biti ekološki i društveno prihvatljiva, primjenu efikasnih tehnologija, modularnost i decentraliziranost, kvalitetne i efikasne materijale, minimiziranje otpada, ugradnju prirodnih materijala, pristupačnost za sve skupine korisnika, inovativno financiranje te upravljanje rizicima.</p>
Indikativne aktivnosti za realizaciju mjere	<ul style="list-style-type: none">❖ Određivanje infrastrukturnih potreba❖ Uspostavljanje ciljeva i očekivanih rezultata❖ Izrada predložaka za analizu troškova❖ Realizacija pametne infrastrukture
Financiranje	Financijska sredstva biti će osigurana kroz lokalni, regionalni i nacionalni proračun, odnosno sredstva Europske unije.
Nositelj mjere	<p>Nositelj implementacije strateškog cilja jest Općinska uprava Općine Sirač te jedinstveni upravni odjel Općine.</p> <p>Ciljna skupina projekta su javna tijela – Općinska uprava koja će na ovaj način povećati fizičke kapacitete za realizaciju javnih politika i projekata, a čime će se stvoriti temelj za rast i razvoj područja te stanovništvo i poslovni subjekti na području Općine koje će na ovaj način dobiti infrastrukturu kojom će moći podmiriti svoje potrebe i realizirati svoja prava.</p> <p>Krajnji korisnici su drugi posjetitelji koji će realizacijom strateškog područja ostvariti veću razinu dostupnosti usluga potrebnih za ostvarenje vlastitih potreba i prava što će dovesti do veće prepoznatljivosti i atraktivnosti Općine.</p>
Pokazatelj učinka	Razvijen minimalno jedan pametan objekt usmjeren na društvenu djelatnost.

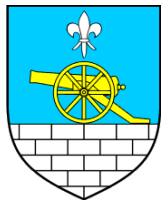
Strategija razvoja pametne Općine Sirač do 2026. godine

Mjera 5.2. Izgradnja infrastrukture za korištenje digitalnih tehnologija

Opis	Na razini područja Općine postoji nedovoljno razvijena infrastruktura za uporabu komunikacijsko – informacijskih tehnologija zbog kojeg postoje poteškoće u korištenju digitalnih alata. Kako bi se navedeno izmijenilo definirana je mjera 5.2. Izgradnja digitalne infrastrukture putem koje će se realizirati jedan od preduvjeta za korištenje digitalnih alata, odnosno razvoj pametne Općine. Za navedenu mjeru potrebno je značajno unaprijediti postojeću mrežu kako bi se ostvarila brža i stabilnija povezanost s internetom. Sastavni dio razvoja te infrastrukture čini unaprjeđivanje mrežne infrastrukture, uspostava širokopojasne mreže te razvoj bežičnog pristupa internetu. Izgradnja infrastrukture za korištenje digitalnih tehnologija omogućiti će povećanje dostupnosti brzog interneta za cijelo područje Općine, ali će omogućiti i brži i bolji pristup internetu koji će zauzvrat omogućiti razvoj specifičnih tipova djelatnosti na razini Općine, ali i omogućiti viši standard i kvalitetu života stanovništva na području Općine.
Indikativne aktivnosti za realizaciju mjere	<ul style="list-style-type: none">❖ Osnaživanje mrežne infrastrukture s ciljem potpune pokrivenosti za područje Općine❖ Uspostava širokopojasne infrastrukture❖ Razvoj javne WI-Fi mreže
Financiranje	Financijska sredstva biti će osigurana kroz lokalni, regionalni i nacionalni proračun, odnosno sredstva Europske unije.
Nositelj mjere	Nositelj mjere je Općina Sirač , dok su korisnici stanovnici te poslovni subjekti s područja Općine Sirač .
Pokazatelj učinka	Razvijena mreža za širokopojasni Internet. Razvijeno minimalno jedno mjesto s javnim Wi-Fi-em.

3.5.6. Strateško područje 6: održiv promet i mobilnost

Klimatske promjene i njezine posljedice stvaraju najaktualniji problem današnjice, dok je promet jedan od značajnijih čimbenika koji njima doprinosi. Primjena digitalnih tehnologija uvelike može pomoći kod navedenog problema kroz stavljanje naglaska na korištenje električnih prometnih sredstava, ali i digitalizacije i optimizacije sustava koje će doprinijeti

Strategija razvoja pametne Općine Sirač do 2026. godine

smanjenju emisije ugljičnih plinova, odnosno smanjiti utjecaj na klimatske promjene. Osim toga, česti problem Općina predstavlja nedostatna povezanost s drugim Općinama i naseljima. Strateško područje 6: Održiv promet i mobilnost usmjereno je na razvijanje održivijih načina mobilnosti kojima će se omogućiti brži, kvalitetniji i jeftiniji prijevoz stanovnika i robe na području Općine na način koji u najmanjoj mogućoj mjeri ugrožava okoliš. U tom kontekstu koncept pametnog prometa i mobilnosti podrazumijeva fizičku, komunikacijsku i informacijsku infrastrukturu, platformu za povezivanje podataka i informacija te aplikacijsku razinu koji tek zajedno mogu ispuniti puni potencijal.

Nositelj implementacije strateškog cilja jest Općinska uprava Općine Sirač te jedinstveni upravni odjel Općine. Ostali subjekti koji sudjeluju u realizaciji strateškog cilja su poduzeća i ustanove osnovana od strane Općine Sirač.

Ciljna skupina projekta su javna tijela – Općinska uprava koja će na ovaj način povećati fizičke kapacitete za realizaciju javnih politika i projekata, a čime će se stvoriti temelj za rast i razvoj područja te stanovništvo i poslovni subjekti na području Općine koje će na ovaj način dobiti infrastrukturu kojom će moći podmiriti svoje potrebe i realizirati svoja prava.

Krajnji korisnici su drugi posjetitelji koji će realizacijom strateškog područja ostvariti veću razinu dostupnosti usluga potrebnih za ostvarenje što će dovesti do veće prepoznatljivosti i atraktivnosti Općine.

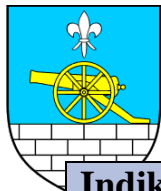
Mjere kojima će se realizirati Strateško područje 6: Održiv promet i mobilnost su slijedeće:

6.1. Postavljanje e-Punionica za električna motorna vozila

6.2. Razvoj pametne prometne infrastrukture s ciljem unaprjeđenja zaštite okoliša

Mjera 6.1. Postavljanje e-Punionica za električna motorna vozila

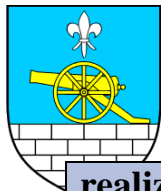
Opis	Na području Općine nedostatno je razvijena održivost prometa i mobilnosti, a zbog čega se Mjerom 6.1. Postavljanje e-Punionica za motorna vozila pokušava u jednoj dimenziji odgovoriti na navedeni problem. Mjera je usmjerena na smanjivanje negativnih učinaka motornih vozila kroz promicanje inovativnih pogonskih sustava, odnosno postavljanje e-Punionica za električna motorna vozila. U tome smislu potrebno je prepoznati trenutačne i buduće potrebe za punionicama električnih automobila, kao i potencijalno naprednih rješenja vezanih za dostupnost usluga usmjerenih na električna motorna vozila.
-------------	---

Strategija razvoja pametne Općine Sirač do 2026. godine

Indikativne aktivnosti za realizaciju mjere	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Analiza trenutačnih i budućih potreba za e-Punionicama za električna motorna vozila ❖ Postavljanje e-Punionica za električna motorna vozila
Financiranje	Financijska sredstva biti će osigurana kroz lokalni, regionalni i nacionalni proračun, odnosno sredstva Europske unije.
Nositelj mjere	<p>Nositelj implementacije strateškog cilja jest Općinska uprava Općine Sirač te jedinstveni upravni odjel Općine. Ostali subjekti koji sudjeluju u realizaciji strateškog cilja su poduzeća i ustanove osnovana od strane Općine Sirač.</p> <p>Ciljna skupina projekta su javna tijela – Općinska uprava koja će na ovaj način povećati fizičke kapacitete za realizaciju javnih politika i projekata, a čime će se stvoriti temelj za rast i razvoj područja te stanovništvo i poslovni subjekti na području Općine koje će na ovaj način dobiti infrastrukturu kojom će moći podmiriti svoje potrebe i realizirati svoja prava.</p> <p>Krajnji korisnici su drugi posjetitelji koji će realizacijom strateškog područja ostvariti veću razinu dostupnosti usluga što će dovesti do veće prepoznatljivosti i atraktivnosti Općine.</p>
Pokazatelj učinka	Postavljena e-Punionica za električna motorna vozila.

<i>Mjera 6.2. Razvoj pametne prometne infrastrukture</i>	
Opis	Na razini područja Općine nedostatan je razvijena pametna prometna infrastruktura zbog čega su nedovoljno iskorišteni potencijali koje takva infrastruktura nosi kao što su smanjenje ekološkog otiska, povećanje efikasnosti i funkcionalnosti navedene infrastrukture. Upravo zbog toga definirana je Mjera 6.2. Razvoj pametne prometne infrastrukture. Mjera je usmjerena na razvoj pametne prometne infrastrukture kojoj je cilj realizirati infrastrukturu koja je učinkovitija, štedljivija, ekonomičnija, sigurnija te ekološki održivija u odnosu na trenutačnu.
Indikativne aktivnosti za	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Razvoj pametnih rješenja u cestovnom prometu ❖ Razvoj pametnih rješenja u biciklističkom prometu ❖ Razvoj pametnih rješenja za pješake

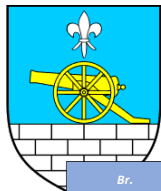

Strategija razvoja pametne Općine Sirač do 2026. godine

realizaciju mjere	❖ Razvoj pametnih rješenja vezanih za ostale načine prometovanja
Financiranje	Financijska sredstva biti će osigurana kroz lokalni, regionalni i nacionalni proračun, odnosno sredstva Europske unije.
Nositelj mjere	<p>Nositelj implementacije strateškog cilja jest Općinska uprava Općine Sirač te jedinstveni upravni odjel Općine. Ostali subjekti koji sudjeluju u realizaciji strateškog cilja su poduzeća i ustanove osnovane od strane Općine Sirač.</p> <p>Ciljna skupina projekta su javna tijela – Općinska uprava koja će na ovaj način povećati fizičke kapacitete za realizaciju javnih politika i projekata, a čime će se stvoriti temelj za rast i razvoj područja te stanovništvo i poslovni subjekti na području Općine koje će na ovaj način dobiti infrastrukturu kojom će moći podmiriti svoje potrebe i realizirati svoja prava.</p> <p>Krajnji korisnici su drugi posjetitelji koji će realizacijom strateškog područja ostvariti veću razinu dostupnosti usluga potrebnih za ostvarenje što će dovesti do veće prepoznatljivosti i atraktivnosti Općine.</p>
Pokazatelj učinka	Razvijeno minimalno jedno pametno autobusno stajalište.

3.6. Definirani projekti Općine Sirač

U daljnjem su tekstu definirani neki od projekata Općine Sirač. Navedeni projekti definirani su kroz razgovore s dionicima iz Općine Sirač, odnosno kroz razgovore s Općinskim načelnikom, zaposlenicima uprave, te zaposlenicima općinskih poslovnih subjekata te uvidom u Provedbene programe Općine, kao i proračun Općine za 2021. godinu. Troškovi projekata definirani su okvirno te su podložni izmjenama.

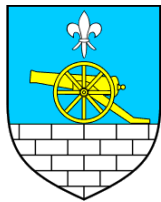

Strategija razvoja pametne Općine Sirač do 2026. godine

Br.	Naziv projekta	Nositelj projekta	Sažetak aktivnosti/Cilj projekta	Ciljana područje	Tip projekta	Pokazatelji rezultata	Indikativni ukupni trošak (kn)	Mogući načini financiranja
Strateško područje 1: Upravljanje općinom i uslugama								
1	Kreiranje portala Općine kao digitalne platforme za pametnu upravu	Općina Sirač	Projektom će se uspostaviti digitalizacija sustava javne uprave, odnosno stvoriti će se preduvjeti za nove administrativne strukture te načine komunikacije koji će omogućiti digitalno administrativno upravljanje podacima te pristupačnost uprave za stanovnike i poduzetnike	Javna uprava	Inovacije i razvoj	Realiziran portal općine kroz koji su dostupne relevantne informacije za stanovnike i poduzetnike	250.000,00	ESIF fondovi, vlastiti izvori, ostali izvori financiranja
2	Uvođenje sustava za registraciju i autentifikaciju za pristup digitalnim uslugama uprave	Općina Sirač	Projektom će se uvesti dodatna performansa postojećem portalu Općine kojom će se omogućiti registracija i autentifikacija za pristup digitalnim uslugama, a služi kako bi se omogućio siguran i individualiziran pristup informacijama kroz sustav korisnički pretnac	Javna uprava	Inovacije i razvoj	Uveden sustav za registraciju i autentifikaciju korisnika za pristup digitalnim uslugama uprave	100.000,00	ESIF fondovi, vlastiti izvori, ostali izvori financiranja
3.	Unaprjeđenje sustava za upravljanje podacima	Općina Sirač	Projektom će se unaprjediti sustav za upravljanje podacima kojim će se uvesti modernije tehnologije koje će proizvesti bolje performanse sustava, odnosno povećati kvalitetu digitalnih usluga	Javna uprava	Inovacije i razvoj	Unaprjeđen sustav za upravljanje podacima	50.000,00	ESIF fondovi, vlastiti izvori, ostali izvori financiranja
4.	Razvoj strateških dokumenata	Općina Sirač	Projektom će se razviti strateški dokumenti Općine Plaški koji će doprinijeti unaprjeđenju strateškog planiranja na području Općine	Javna uprava	Inovacije i razvoj	Donesen minimalno jedan strateški dokument	30.000,00	ESIF fondovi, vlastiti izvori, ostali izvori financiranja

Br.	Naziv projekta	Nositelj projekta	Sažetak aktivnosti/Cilj projekta	Ciljana područje	Tip projekta	Pokazatelji rezultata	Indikativni ukupni trošak (kn)	Mogući načini financiranja
Strateško područje 2: Kvaliteta života								
5	Provođenje edukacije	Općina Sirač	Projekt ima za cilj razvijanje digitalne pismenosti stanovništva na području općine, a kako bi se unaprijedila razina korištenja informacijsko – komunikacijskih usluga dostupnih kroz sustav digitalne uprave	Obrazovanje	Inovacije i razvoj	1. Održana minimalno jedna edukacija povećanja informatičke pismenosti za zaposlene osobe u općinskoj upravi 2. Održana minimalna jedna edukacija povećanja informatičke pismenosti za stanovništvo s područja općine	30.000,00 HRK	ESIF fondovi, vlastiti izvori, ostali izvori financiranja
6	Pružanje podrške za razvoj socijalnog kapitala	Općina Sirač	Projektom će se pružiti podrška za razvoj kapaciteta u Općini koji su usmjereni na jačanje socijalnog kapitala, a čime će se potaknuti otvorenost sustava za inovacije, integraciju svih skupina stanovnika u Općini, potaknuti socijalnu koheziju kao i volonterstvo	Inovacije i razvoj	Potpore	Pruženo minimalno pet potpora usmjerenih na razvoj dodatnih kapaciteta Općine kojim će se omogućiti razvoj socijalnog kapitala	40.000,00	Općinski proračun i ostali izvori financiranja
7	Pružanje podrške učenicima Osnovne škole	Općina Sirač	Projektom će se sufinancirati radne bilježnice potrebne učenicima Osnovne škole u Siraču čime će se pomoći roditeljima u financiranju troškova obrazovanja te će se potaknuti na daljnje nastavljanje školovanja čime će se poboljšati kvaliteta života u Općini	Socijalna zaštita	Potpore	Pruženo minimalno 50 potpora	30.000,00	Općinski proračun i ostali izvori financiranja

Br.	Naziv projekta	Nositelj projekta	Sažetak aktivnosti/Cilj projekta	Ciljana područje	Tip projekta	Pokazatelji rezultata	Indikativni ukupni trošak (kn)	Mogući načini financiranja
Strateško područje 3: Ekonomija								
8	Povezivanje gospodarskih subjekata i tijela javnih vlasti kroz sustav	Općina Sirač	Projektom će se postići povezivanje gospodarskih subjekata na području Općine kroz sustav javne uprave koji će omogućiti lakšu komunikaciju te veću dostupnost podataka, ali i mogućnost lakšeg planiranja budućih aktivnosti usmjerenih na jačanje gospodarstva općine	Gospodarstvo – Razvoj malog i srednjeg poduzetništva	Inovacije i razvoj	Povezani gospodarski subjekti i tijela javne vlasti kroz javni sustav	200.000,00	ESIF fondovi, vlastiti izvori, ostali izvori financiranja
9	Poticanje razvoja pametnih rješenja za malo i srednje poduzetništvo	Općina Sirač	Projektom će se doprinijeti razvoju pametnih rješenja u gospodarstvu za poduzetnike čime će se potaknuti zapošljavanje osoba, odnosno povećanje njihovih prihoda što će utjecati na gospodarski razvoj Općine	Gospodarstvo – Razvoj malog i srednjeg poduzetništva	Inovacije i razvoj	Razvijeno minimalno jedno pametno rješenje za poticanje razvoja poduzetništva	200.000,00	ESIF fondovi, vlastiti izvori, ostali izvori financiranja
10	Poticanje razvoja pametnih rješenja u turizmu	Općina Sirač	Projektom će se doprinijeti razvoju pametnih rješenja u turizmu čime će se potaknuti razvoj turizma na području Općine	Turizam	Inovacije i razvoj	Razvijeno minimalno jedno pametno rješenje u području turizma	300.000,00	ESIF fondovi, vlastiti izvori, ostali izvori financiranja
11	Izgradnja poduzetničke zone	Općina Sirač	Projektom bi se izgradila poduzetnička zona čime bi se unaprijedio i potaknuo razvoj poduzetništva na području Općine što će dovesti do smanjenja trenda iseljavanja stanovnika te stvaranja novih radnih mjesta za lokalno stanovništvo	Gospodarstvo – Razvoj malog i srednjeg poduzetništva	Inovacije i razvoj	Izgrađena 1 poduzetnička zona	10.000.000,00	ESIF fondovi, vlastiti izvori, ostali izvori financiranja
12	Pružanje potpore poljoprivrednicima	Općina Sirač	Projektom bi se sufinanciralo 10 poljoprivrednika sa područja Općine Sirač s ciljem poticaja razvoja poljoprivrednih djelatnosti kod ostalog stanovništva te pomoć postojećim u boljem razvijanju s ciljem poboljšanja kvalitete života	Gospodarstvo – Razvoj malog i srednjeg poduzetništva	Inovacije i razvoj	Sufinancirano minimalno 10 poljoprivrednika	200.000,00	ESIF fondovi, vlastiti izvori, ostali izvori financiranja
13	Pružanje financijske potpore poticanju kulture i kulturnih sadržaja	Općina Sirač	Projektom će se financirati 2 manifestacije čime bi se potaknuo razvoj kulturnih sadržaja i doprinijelo razvoju kulture na području Općine Sirač	Turizam i kultura	Potpore	Održane 2 manifestacije	50.000,00	ESIF fondovi, vlastiti izvori, ostali izvori financiranja

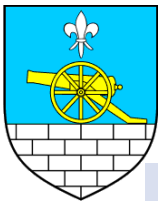

Strategija razvoja pametne Općine Sirač do 2026. godine

Br.	Naziv projekta	Nositelj projekta	Sažetak aktivnosti/Cilj projekta	Ciljana područje	Tip projekta	Pokazatelji rezultata	Indikativni ukupni trošak (kn)	Mogući načini financiranja
Strateško područje 4: Okoliš								
14	Rekonstrukcija javne rasvjete	Općina Sirač	Projektom će se rekonstruirati javna rasvjeta u Općini Sirač čime će se unaprijediti komunalna infrastruktura što doprinosi podizanju kvalitete življenja u Općini	Komunalna djelatnost	Infrastrukturni projekt	Rekonstruirana javna rasvjeta duljine 15km	250.000,00	ESIF fondovi, vlastiti izvori, ostali izvori financiranja
15	Kreiranje platforme za promicanje kružnog gospodarstva i davanje informacija o zaštiti okoliša	Općina Sirač	Projektom će se izraditi platforma za promicanje kružnog gospodarstva i davanje informacija o zaštiti okoliša čime će se unaprijediti osviještenost stanovnika u Općini o zaštiti okoliša, odnosno unaprijediti razina zaštite okoliša	Komunalna infrastruktura, Javna uprava	Inovacije i razvoj	Realizacija platforme za promicanje kružnog gospodarstva i davanje informacija o zaštiti okoliša	300.000,00	ESIF fondovi, vlastiti izvori, ostali izvori financiranja
16	Razvoj energetske učinkovitosti javne rasvjete	Općina Sirač	Svrha projekta je povećanje energetske učinkovitosti javne rasvjete na području Općine čime bi se poboljšala kvaliteta življenja na području Općine te potaknulo korištenje energetske učinkovitosti	Komunalna infrastruktura, Javna uprava	Infrastrukturni projekt	Razvijena energetska učinkovitost javne rasvjete na minimalno 500 metara duljine	300.000,00	ESIF fondovi, vlastiti izvori, ostali izvori financiranja
17	Razvoj energetske učinkovitosti javnih i stambenih zgrada na području općine	Općina Sirač	Projektom će se razviti energetska učinkovitost infrastrukture na području Općine kroz uvođenje sustava mjerenja potrošnje energije u objektima u skladu s kojima će se odrediti prioritete za realiziranje projekata smanjenja energetske potrošnje	Energetska učinkovitost i obnovljivi izvori energije	Infrastrukturni projekt	Razvijena energetska učinkovitost minimalno jednog objekata javne i stambene namjene	3.000.000,00 HRK	ESIF fondovi, vlastiti izvori, ostali izvori financiranja

Br.	Naziv projekta	Nositelj projekta	Sažetak aktivnosti/Cilj projekta	Ciljana područje	Tip projekta	Pokazatelji rezultata	Indikativni ukupni trošak (kn)	Mogući načini financiranja
Strateško područje 5: Temeljne usluge								
18	Uređenje i opremanje objekata s ciljem unapređenja uvjeta za život u naseljima	Općina Sirač	Projektom bi se rekonstruirala i energetska obnovila 3 društvena doma na području Općine Sirač čime bi se povećala kvaliteta življenja te kulturnog standarda stanovnika Općine.	Društvena infrastruktura	Infrastrukturni projekt	Rekonstruirana 3 objekta	5.000.000,00	ESIF fondovi, vlastiti izvori, ostali izvori financiranja
19	Izgradnja doma za starije i nemoće	Općina Sirač	Projektom bi se izgradio dom za stare i nemoćne čime bi se ostvarila mogućnost da im se olakša življenje i socijalna integracija	Društvena infrastruktura	Infrastrukturni projekt	Izgrađen 1 dom za stare i nemoćne	30.000.000,00	ESIF fondovi, vlastiti izvori, ostali izvori financiranja
20	Izgradnja civilne sportske streljane	Općina Sirač	Projektom bi se izgradila civilna sportska streljana na području Općine Sirač kako bi se poboljšala kvaliteta življenja i zadovoljstva lokalnog stanovništva te povećala stopa aktivnog bavljenja sportom i društvenim djelatnostima	Sport i rekreacija	Infrastrukturni projekt	Izgrađena civilna sportska streljana	300.000,00	ESIF fondovi, vlastiti izvori, ostali izvori financiranja
21	Unapređenje uvjeta za predškolsko i školsko obrazovanje	Općina Sirač	Projektom bi se rekonstruirao dječji vrtić u Općini Sirač koji bi uvelike olakšao življenje stanovnicima ruralnih područja Općine, koji su zbog udaljenosti od grada spriječeni omogućiti djeci pohađanje istog, ili nisu u mogućnosti zbog prometne povezanosti	Odgov i obrazovanje	Infrastrukturni projekt	Rekonstruiran 1 dječji vrtić u Općini Sirač	6.000.000,00	ESIF fondovi, vlastiti izvori, ostali izvori financiranja
22	Razvoj mreže brzog bežičnog besplatnog pristupa internetu	Općina Sirač	Projektom će se omogućiti hotspot mjesto u Općini čime će se povećati dostupnost interneta te mogućnost korištenja interneta	Digitalna infrastruktura	Infrastrukturni projekt	Razvijeno minimalno jedno mjesto s javnim WI-FI-em	200.000,00	ESIF fondovi, vlastiti izvori, ostali izvori financiranja
23	Razvoj pametnog objekta u Općini Popovac	Općina Sirač	Projektom će se urediti jedan pametan objekt na području općine čime će se unaprijediti i potaknuti razvitak društvenih djelatnosti	Digitalna infrastruktura	Infrastrukturni projekt	Razvijen minimalno jedan pametan objekt usmjeren na društvenu djelatnost	300.000,00	ESIF fondovi, vlastiti izvori, ostali izvori financiranja

Br.	Naziv projekta	Nositelj projekta	Sažetak aktivnosti/Cilj projekta	Ciljana područje	Tip projekta	Pokazatelji rezultata	Indikativni ukupni trošak (kn)	Mogući načini financiranja
Strateško područje 6: Održiv promet i mobilnost								
24	Uređenje i opremanje cesti i staza s ciljem unapređenja uvjeta za život u naseljima	Općina Sirač	Projektom će se urediti i izgraditi lokalne i nerazvrstane ceste na području Općine čime će se popraviti uvjeti života lokalnog stanovništva na području Općine	Prometna infrastruktura	Infrastrukturni projekt	Obnovljeno minimalno 4.900m ceste	700.000,00	ESIF fondovi, vlastiti izvori, ostali izvori financiranja
25	Postavljena e- Punionica za električna motorna vozila	Općina Sirač	Projektom će se postaviti e- punionica za električna motorna vozila čime će se potaknuti ljude na korištenje električnih motornih vozila, odnosno potaknuti ljude na veću razinu zaštite okoliša	Prometna infrastruktura	Infrastrukturni projekt	Postavljena e-Punionica za električna motorna vozila	500.000,00	ESIF fondovi, vlastiti izvori, ostali izvori financiranja
26	Razvoj pametne prometne infrastrukture s ciljem unapređenja zaštite okoliša	Općina Sirač	Projektom će se razviti pametno rješenje u prometu kako bi se realizirala infrastruktura koja je učinkovitija, štedljivija, ekonomičnija, sigurna te ekološki održivija	Prometna infrastruktura	Razvoj i inovacije	Razvijeno minimalno jedno pametno rješenje u prometu	300.000,00	ESIF fondovi, vlastiti izvori, ostali izvori financiranja

Strategija razvoja pametne Općine Sirač do 2026. godine

3.7. Vremenski plan provedbe

U ovom dijelu Strategije prikazan je vremenski plan provedbe Strategije razvoja pametne Općine Sirač. Strategija razvoja pametne Općine Sirač započeti će s realizacijom 2022. godine, dok se završetak Strategije planira u 2026. godini. U tablici su prikazani indikatori provedbe Strategije.

Tablica 4 Vremenski plan provedbe

Indikatori	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.
1.1 Realiziran portal Općine kroz koji su dostupne relevantne informacije					
1.2 Uveden sustav za registraciju i autentifikaciju korisnika za pristup digitalnim uslugama uprave					
1.3. Unaprijeđen sustav za upravljanje podacima.					
1.4. a) Donesen minimalno jedan strateški dokument					
1.4. b) Realizirani rezultati definirani strateškim dokumentima					
2.1. a) Održana minimalno jedna edukacija povećanja informatičke pismenosti za zaposlene osobe u Općinskoj upravi					
2.1. b) Održana minimalno jedna edukacija povećanja informatičke pismenosti za stanovništvo s područja Općine					
2.2. Pružena podrška za minimalno jednu socijalnu inovaciju					
3.1. a) Povezani gospodarski subjekti i tijela javne vlasti kroz javni sustav					
3.1. b) Razvijeno minimalno jedno pametno rješenje za poticanje razvoja poduzetništva					
3.2. a) Razvijena karta lokalnih proizvođača hrane					
3.3. b) Razvijeno minimalno jedno pametno rješenje u području turizma					
4.1. a) Razvijena energetska učinkovitost za minimalno jedan stambeni ili javni objekt					
4.1. b) Razvijena energetska učinkovitost javne rasvjete na minimalno 500 m duljine					
4.2. a) Implementirano minimalno jedno pametno rješenje u sustavu gospodarenja otpadom					
4.2. b) Implementirano minimalno jedno pametno rješenje u sustavima vode i odvodnje, električne, plinske i druge infrastrukture					
4.2. c) Realizacija platforme za promicanje kružnog gospodarstva i davanje informacija o zaštiti okoliša					
5.1. Razvijen minimalno jedan pametan objekt usmjeren na društvenu djelatnost					
5.2. a) Razvijena mreža za širokopojasni Internet					
5.2. b) Razvijeno minimalno jedno mjesto s javnim Wi-Fi-em					
6.1. Postavljena e-Punionica za električna motorna vozila					
6.2. Razvijeno minimalno jedno pametno autobusno stajalište					

Strategija razvoja pametne Općine Sirač do 2026. godine

3.8. Analiza mogućnosti financiranja

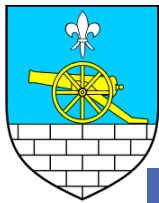
Kako bi se realizirala Strategija razvoja pametne Općine Sirač potrebno je isplanirati potrebna sredstva za njezinu realizaciju.

Financijski plan predstavlja plan potrošnje organizacije za određeno razdoblje, odnosno identificira raspoloživi kapital te procjenjuje potrošnju čime se pomaže u planiranu daljnjih aktivnosti te postavljanju financijskih ciljeva. Mogući izvori financiranja Strategije razvoja pametne Općine su: proračun Općine, te natječaji na europskoj, nacionalnoj i regionalnoj razini.

Općina Sirač pokazuje stabilno financijsko poslovanje u proteklom razdoblju od 2018. godine. Sukladno Financijskom izvješću Općine Sirač za razdoblje od 01.01.2020. do 31.12.2020. te 1.1.2021. do 31.12.2021. prihodi Općine Sirač nedostadni su za samostalno financiranje razvoja pametne Općine. Općina Sirač sudjelovati će u sufinanciranju kapitalnih projekata za razvoj pametne Općine, dok će se ostatak sredstava ostvarivati kroz regionalne, nacionalne ili europske izvore financiranja, odnosno financiranje privatnim kapitalom ili javno – privatnim partnerstvom.

Tablica 5 Prihodi i rashodi od poslovanja Općine Sirač

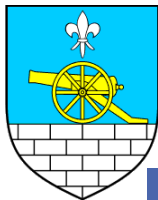
	1.1.2021. -31.12.2021.	1.1.2020. - 31.12.2020.	1.1.2019. – 31.12.2019.	1.1.2018. – 31.12.2018.
Prihodi	10.620.557 kn	12.253.527 kn	12.880.407 kn	8.509.535 kn
Rashodi	8.160.922 kn	7.800.454 kn	8.916.063 kn	7.022.554 kn

4. Participativno planiranje

Prema Zakonu o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (NN 123/17) obvezno je provođenje savjetovanja s javnošću i ciljnim skupinama, odnosno obvezno je da tijelo nadležno za izradu strateških dokumenata osigura partnerstvo sa svim glavnim dionicima uključenim u proces razvoja lokalne samouprave. Ti glavni dionici uključuju: gospodarska udruženja i socijalne partnere, akademsku i znanstvenu zajednicu, civilno društvo te druge zainteresirane osobe. Zakonom se također definira i partnersko vijeće kao savjetodavno tijelo koje se osniva sa svrhom pripreme i praćenja provedbe dugoročnih i srednjoročnih strateških akata značajnih za jedinicu lokalne samouprave, odnosno u ovom smislu za Općinu Sirač.

Općina Sirač imenovala je koordinatora za pripremu i praćenje provedbe Strategije razvoja pametne Općine Sirač za razdoblje do 2026. godine. Zadatak koordinatora je izrada nacrtu Strategije razvoja pametne Općine Sirač koji uključuje definiranje mjera i aktivnosti, ocjenjuje prijedloge te potiče redovitu razmjenu informacija između dionika. Osim toga, provodi nadzor nad provedbom programa definiranih Strategijom.

5. Usvajanje strategije, provedba i praćenje

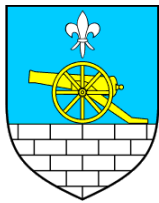
Strategiju razvoja pametne Općine Sirač usvaja Općinsko vijeće nakon provedene javne rasprave.

Nositelj izrade strateškog dokumenta *Strategija razvoja pametne Općine Sirač* je Općina Sirač koja je ujedno i glavno provedbeno tijelo programa unutar Strategije. U tom smislu, Jedinstveni upravni odjel Općine Sirač bit će zaduženi za operativnu provedbu Strategije. U provedbu će biti uključeni vanjski suradnici, Lokalna akcijska grupa, odgojno – obrazovne ustanove, poduzetnički inkubatori, institucije vezane za znanost i istraživanje, razvojne agencije te ostali važni dionici za provedbu Strategije. Za provedbu aktivnosti koje su od važnosti za županijsku razinu, Općina će surađivati i sa Bjelovarsko - bilogorskom županijom i tijelima u domeni njezinog samoupravnog djelokruga, a za područja u nadležnosti nacionalne razine, Općina će surađivati s tijelima Republike Hrvatske. U tom smislu svakako se ističu: Hrvatske ceste, Hrvatske šume, Pučka otvorena učilišta s područja Bjelovarsko-bilogorske županije, obrazovne ustanove i drugi važni dionici za provedbu projekata.

Uz provedbu programa Strategije razvoja pametne Općine, potrebno je definirati i proces praćenja, odnosno prikupljanja, analize te usporedbe pokazatelja kojima se prati provedba programa Strategije. Zakonom o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (NN 123/17) pokazatelj je definiran kao kvantitativni i kvalitativni mjerljivi podatak koji omogućuje praćenje, izvješćivanje i vrednovanje uspješnosti u postizanju utvrđenog posebnog cilja, odnosno mjere, projekta i aktivnosti. Tijelo zaduženo za izradu Strategije izvješćuje putem lokalnog koordinatora o provedbi Strategije. Lokalni koordinator je pravna ili fizička osoba koju je odredio Općinski načelnik ili gradonačelnik kao predstavnik jedinice lokalne samouprave za obavljanje i koordinaciju poslova strateškog planiranja na razini jedinice lokalne samouprave. Njegova obveza je podnošenje izvješća o provedbi Strategije, jednom godišnje, Koordinacijskom tijelu putem regionalnog koordinatora.

Tijekom provedbe Strategije se prati:

- Stupanj ostvarenosti utvrđenih ciljeva, prioriteta i mjera
- Ostvarene učinke na razvoj, učinkovitost i uspješnost u korištenju financijskih sredstava
- Sudjelovanje i doprinos partnerstva

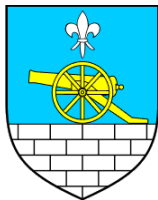
Strategija razvoja pametne Općine Sirač do 2026. godine

- Učinkovitost rukovođenja i organizacije provedbe
- Vidljivost Strategije razvoja u javnosti

Strateški dokumenti politike lokalnog razvoja podliježu postupku vrednovanja tijekom izrade, provedbe te nakon provedbe.

- Prethodno vrednovanje provodi se tijekom svih faza izrade Strategije razvoja, a završava prije njenog usvajanja. Cilj mu je poboljšati kvalitetu postupka izrade Strategije. Sažetak prethodnog vrednovanja treba biti uključen u Strategiju, gdje je potrebno objasniti kako su doprinosi i primjedbe izvršitelja vrednovanja uključeni u Strategiju.
- Vrednovanje tijekom provedbe provodi kroz cijelu fazu provedbe. Cilj takvog vrednovanja pomaganje je donositeljima odluka da tijekom provedbe otkriju što funkcionira ili ne funkcionira u strateškim dokumentima.

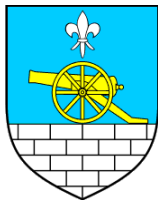
Vrednovanje nakon provedbe provodi se po završetku provedbe strateškog dokumenta te se ocjenjuje djelotvornost i učinkovitost takvog dokumenta.

Strategija razvoja pametne Općine Sirač do 2026. godine

Literatura

1. Državni zavod za statistiku. Popis stanovništva 2011. Posjećeno na mrežnoj stranici Državnog zavoda za statistiku: <https://podaci.dzs.hr/hr/>
2. Državni zavod za statistiku. Popis stanovništva 2021. Posjećeno na mrežnoj stranici Državnog zavoda za statistiku: <https://podaci.dzs.hr/hr/>
3. Info.BIZ. Fina. Posjećeno na mrežnoj stranici: <https://infobiz.fina.hr/Login?ReturnUrl=%2Fdashboard%2Fentrepreneurs%2Fstatistics%2F89fe5efb-90fa-4856-ab32-1de6b2966791>
4. Proračun Općine Sirač, Dostupno na stranicama Općine: <http://www.sirac.hr/posts/post/364/opcinski-proracun>
5. Prostorni plan Općine Sirač. Dostupno na stranicama Općine: <http://www.sirac.hr/posts/post/318/prostorni-plan>
6. Provedbeni program Općine Sirač za razdoblje 2021. – 2025., Dostupno na stranicama Općine: <http://www.sirac.hr/posts/post/649/provedbeni-program-opcine-sirac-2021-2025>
7. Razvojna strategija Općine. Dostupno na stranicama Općine: <http://www.sirac.hr/posts/post/378/razvojna-strategija-opcine>

Strategija razvoja pametne Općine Sirač do 2026. godine

Popis slika

<i>Slika 1 Koncept pametne Općine</i>	<i>10</i>
<i>Slika 2 Sektori o kojima ovisi uspješnost implementacije</i>	<i>13</i>
<i>Slika 3 Ciklus donošenja strategije pametne Općine</i>	<i>16</i>
<i>Slika 4 Geografski položaj Općine Sirač</i>	<i>17</i>
<i>Slika 5. Organizacijska shema Općine Sirač</i>	<i>19</i>
<i>Slika 6 Ekološka mreža Natura 2000 na području Općine Sirač</i>	<i>26</i>
<i>Slika 7 Pametno upravljanje Općinom.....</i>	<i>36</i>
<i>Slika 8 Infografika svojstva održive javne infrastrukture.....</i>	<i>53</i>

Popis grafova

<i>Graf 1 Dobna struktura Općine Sirač 2011. godine</i>	<i>21</i>
<i>Graf 2 Dobna struktura stanovništva Bjelovarsko-bilogorske županije 2021. godine.....</i>	<i>21</i>
<i>Graf 3 Obrazovna struktura u Općini Sirač.....</i>	<i>22</i>
<i>Graf 4 Prikaz najčešće prisutnih djelatnosti u Općini Sirač.....</i>	<i>24</i>
<i>Graf 5 Kretanje prihoda i rashoda kroz vrijeme u Općini Sirač.....</i>	<i>24</i>
<i>Graf 6 Vizija, strateška područja i mjere</i>	<i>34</i>

Popis tablica

<i>Tablica 1 Kretanje broja stanovnika Općine Sirač.....</i>	<i>20</i>
<i>Tablica 2 Prikaz prihoda u Općini Sirač</i>	<i>22</i>
<i>Tablica 3 Pregled cesta na području Općine</i>	<i>28</i>
<i>Tablica 4 Vremenski plan provedbe</i>	<i>61</i>
<i>Tablica 5 Prihodi i rashodi Općine Sirač</i>	<i>70</i>